

The Gentile Believer's Obligation to the Torah of Moses

BY TOBY JANICKI

We at First Fruits of Zion are strong proponents of preserving a healthy distinction between Jews and Gentiles in Messiah and differentiating between their respective relationships to the commandments of the Torah. For Jewish believers, we have stressed the continual covenantal obligation that began when Israel accepted the full yoke of the Torah at Mount Sinai.¹ For Gentile disciples, things are a bit more complicated; while non-Jewish believers are not obligated in the same way as Jewish believers, they too have certain biblical responsibilities towards a Torah life.

In his book on Galatians, D. Thomas Lancaster articulates that the apostles did not bind the Torah's "sign commandments" and distinctive identity markers upon the Gentile believers. These are commandments specifically given to Israel as marks of distinction such as Shabbat, tzitzit, and circumcision, the last of which figures most predominately in Paul's letters. While Gentiles are not forbidden from participating in these commandments of Jewish identity, they are not bound to keep them as Jews are.

At the same time, believers sometimes assume that HaShem's Torah applies only to Jews and not to Gentile disciples at all. Nothing could be further from the truth. Despite the fact that the apostles "loosed" the Gentiles from these sign commandments, for the most part they are bound to the rest of the Torah's mitzvot. It should be emphasized that Gentiles in Messiah have a status in the people of God and a responsibility to Torah that far exceeds that of the God-fearer of the ancient synagogue and that of the modern-day Noachide (Son of Noah). Through Yeshua, believing Gentiles are grafted in to the people of God and become members of the commonwealth of Israel. While membership has its privileges, it also has its obligations.

Acts 15: The Four Prohibitions

It would be best to begin a discussion about a Gentile believer's obligation to the Torah right where the apostles did, with the ruling of the Jerusalem Council. After much debate, the apostles declared that the Gentile disciples should not be bound to the full yoke of the Torah, but instead should, at a minimum, observe four essential prohibitions.

Therefore my judgment is that we should not trouble those of the Gentiles who turn to God, but should write to them to abstain from the things polluted by idols, and from

Verplichtingen uit de Thora van Mozes voor de niet-Joodse Gelovige

DOOR TOBY JANICKI

Wij bij First Fruits of Zion zijn sterke voorstanders van het behoud van een gezond onderscheid tussen Joden en heidenen in de Messias en maken onderscheid tussen hun respectieve relaties m.b.t. de geboden van de Torah. Voor Joodse gelovigen, hebben we de voortdurende verbondsverplichting benadrukt die begon toen Israël bij de berg Sinai instemde met het volledige juk van de Torah.¹ Voor niet-Joodse discipelen zijn de zaken een beetje ingewikkelder; terwijl de niet-Joodse gelovigen niet op dezelfde manier verplicht zijn als Joodse gelovigen, hebben ook zij bepaalde Bijbelse verantwoordelijkheden naar een Torah leven.

In zijn boek over Galaten, betoogt D. Thomas Lancaster dat de apostelen niet de Torah "teken-geboden" en onderscheidende identiteitskenmerken aan de niet-Joodse gelovigen oplegden. Dit zijn geboden die specifiek aan Israël gegeven zijn als onderscheidend merkteken, zoals Shabbat, tzitzit (kwastjes), en de besnijdenis, waarvan het laatste het meest nadrukkelijk in de brieven van Paulus vermeld wordt. Terwijl het heidenen niet verboden is om aan deze geboden van de joodse identiteit deel te nemen, zijn ze niet gebonden ze te houden zoals joden dat zijn.

Tegelijkertijd nemen gelovigen soms aan dat de Torah van HaShem alleen voor Joden geldt en helemaal niet voor niet-Joodse discipelen. Niets is verder van de waarheid. Ondanks het feit dat de apostelen de niet-Joden "bevrijdden" van deze teken-geboden, zijn ze gebonden aan het grootste deel van de overige mitzwot (regels) van de Tora. Benadrukt moet worden dat de heidenen in de Messias een status in het volk van God hebben en een Torah verantwoordelijkheid die ver uitstijgt boven die van de God-vrezenden bij de synagoge van toen en van de hedendaagse Noachiden (zoon van Noach). Door middel van Yeshua, zijn gelovige heidenen geënt in het volk van God en worden lid van het burgerschap Israëls. Hoewel het lidmaatschap zijn voorrechten heeft, heeft het ook zijn verplichtingen.

Handelingen 15: De Vier Verboden

Het beste zou zijn om een discussie te starten over de verplichting van een gelovige uit de heidenen tot de Torah, juist waarmee de apostelen ze startten, met de uitspraak van het Concilie van Jeruzalem. Na veel discussie, verklaarden de apostelen dat de niet-Joodse discipelen niet aan het volledige juk van de Thora zouden moeten worden gebonden, maar in plaats daarvan ten minste vier essentiële verboden zouden moeten nakomen.

Daarom is mijn oordeel dat we die van de heidenen die zich naar God keren niet te moeilijk moeten maken, maar hen moeten schrijven om zich te onthouden van de dingen

sexual immorality, and from what has been strangled, and from blood. For from ancient generations Moses has had in every city those who proclaim him, for he is read every Sabbath in the synagogues. (Acts 15:19-21)

They were instructed to abstain from: things contaminated by idols, sexual immorality, from what has been strangled, and from blood. At first glance it appears that the Gentiles have very few commandments to deal with, but upon closer examination each of these four prohibitions becomes, in a sense, an overarching category which contains many sub-category commandments. This may be one of the reasons the Apostle James adds the phrase about Moses being read in the Synagogue every Sabbath. The new Gentile believer would need to attend the local synagogue to learn how each of these four prohibitions plays out practically in everyday life. Let's take a closer look at these four essential prohibitions.

Things Contaminated by Idols

Although there is no explicit mitzvah in the Torah to refrain from food sacrificed to idols, rabbinically this is derived from Deuteronomy 7:26:

And you shall not bring an abominable thing into your house and become devoted to destruction like it. You shall utterly detest and abhor it, for it is devoted to destruction.

The Torah stipulates that the Israelite was not to derive any benefit whatsoever from idols, objects of *avodah zarah* ("foreign worship"), or from anything that has been offered up to an idol. This becomes especially applicable to food which, in the pagan world, was often sacrificed to idols, and thus this became a major issue in the time of the apostles. In another pertinent passage, the Torah forbids Jews to "whore after their gods," "sacrifice to their gods," or "eat of his sacrifice," that is, food sacrificed to idols.² The apostles extended this prohibition to Gentile believers. The prohibition is, therefore, binding on them as well.

Eating food contaminated by idols is such an important prohibition that it is brought up again in the book of Revelation.³ It is also spoken against in early church literature such as the *Didache* and Justin Martyr's *Dialogue with Trypho the Jew*, and by no less influential characters in the early church than Clement of Alexandria, Irenaeus, Tertullian, and the fifth-century church father Augustine.⁴ While Acts 15 only deals with food sacrificed to idols, the apostles surely meant this to also include all forms of idolatry. It is in this spirit that Paul

die door afgoden zijn bezoedeld en van seksuele zedeloosheid, en van wat gewurgd werd, en van bloed. Want sinds eeuwenoude generaties heeft Mozes in elke stad hen die hem verkondigen, want hij wordt elke sabbat in de synagogen gelezen. (Handelingen 15:19-21)

Ze kregen de opdracht zich te onthouden van: dingen die door afgoden verontreinigd zijn, seksuele zedeloosheid, van wat gewurgd werd, en van bloed. Op het eerste gezicht lijkt het erop dat de heidenen met zeer weinig geboden te maken hebben, maar bij nader onderzoek wordt elk van deze vier verboden, in zekere zin, een overkoepelende categorie die veel sub-categorie geboden bevat. Dit kan een van de redenen zijn waarom de apostel Jacobus de zinsnede erbij voegt over Mozes die elke sabbat in de synagoge wordt gelezen. De nieuwe gelovige uit de heidenen zou naar de plaatselijke synagoge moeten gaan om te leren hoe elk van deze vier verboden in het dagelijks leven praktisch uitpakken. Laten we eens nader naar deze vier essentiële verboden kijken.

Dingen door Afgoden Verontreinigd

Hoewel er in de Torah geen expliciete mitswa (regel) van zich te onthouden van aan afgoden geofferd voedsel is, is deze regel door rabbijnen van Deut. 7:26 afgeleid:

En gij zult een gruwelijke ding niet in uw huis brengen en aan de vernietiging prijsgegeven worden zoals dat ding. U zult het volkomen verfoeien en verafschuwen, want het is gewijd aan vernietiging.

De Torah schrijft voor dat de Israëliet geen enkel voordeel mocht betrekken van afgoden, voorwerpen van *avoda zara* ("vreemde aanbedding"), of van alles wat aan een afgod werd aangeboden. Dit vindt zijn toepassing vooral op levensmiddelen die in de heidense wereld vaak aan afgoden werden geofferd, en dus werd dit een belangrijke kwestie in de tijd van de apostelen. In een andere relevante passage, verbiedt de Thora joden "te hoereren achter hun goden," "te offeren aan hun goden," of "van zijn offer te eten," dat is aan afgoden geofferd voedsel (bij een afgodsmaaltijd).² De apostelen breidden dit verbod uit tot gelovigen uit de heidenen. Het verbod is dus ook voor hen bindend. (vgl. 1 Kor. 8:4-10) Het eten van door de afgoden besmet voedsel is zo'n belangrijk verbod dat het in het boek Openbaring weer ter sprake komt.³ Er wordt ook tegenin gesproken in de literatuur uit de begintijd van de kerk zoals de *Didache* en Justin Martyr's *Dialog met Trypho de Jood*, en door niet minder invloedrijke figuren uit de vroege kerk zoals Clemens van Alexandrië, Irenaeus, Tertullianus, en de vijfde eeuwse kerkvader Augustinus.⁴ Terwijl Handelingen 15 alleen over aan afgoden geofferd voedsel gaat, hadden de apostelen daarbij zeker ook alle vormen van afgoderij in gedachten. Het

gives the injunction "flee from idolatry" (1 Corinthians 10:14). The Apostolic Writings frequently admonish the new Gentile believers to refrain from *avodah zarah* and remind them that idolatry is part of their pre-Messiah life — something to be left behind.⁵ New Testament scholar Paul Barnett writes:

*Paul's call to turn from idols was fundamental to his proclamation of the gospel. To return to idolatry, or to fail to disengage from it, would be to receive the grace of God in vain.*⁶

Paul and the apostles drew upon the quintessential injunction prohibiting idolatry found in the Ten Commandments. After HaShem identifies himself as the one who brought Israel out of Egypt he makes it clear that to follow him means rejection of all other gods:

You shall have no other gods before me. You shall not make for yourself a carved image, or any likeness of anything that is in heaven above, or that is in the earth beneath, or that is in the water under the earth. You shall not bow down to them or serve them. (Exodus 20:3-5)

Both the worship and creation of graven images was forbidden. It appears that the early assembly of Messiah shared Judaism's strict aversion to three-dimensional images, even if the images were not intended for worship. Origen writes that such art "attracts the attention of foolish men."⁷ In fact "up until the second century neither literary nor archeological sources give any evidence of Christian art."⁸ But this second of the Ten Commandments is really just a sub-heading for numerous other mitzvot throughout the Torah that forbid both the participation in *avodah zarah* as well as imitating any of the practices of pagan religions.

You shall not do as they do in the land of Egypt, where you lived, and you shall not do as they do in the land of Canaan, to which I am bringing you. You shall not walk in their statutes. (Leviticus 18:3)

Over forty-five of the 613 commandments in the Torah deal exclusively with forbidding *avodah zarah* and what to do with those who practice *avodah zarah*. It therefore goes without saying that the apostles would have viewed all of these commandments as fully binding on the Gentile converts coming into the community. They considered it imperative that the new believers make a clean break from their idolatrous past and

is in deze geest dat Paulus het bevel "ontvlucht de afgoderij" geeft (1 Korintiërs 10:14). De Apostolische Geschriften vermanen de nieuwe niet-Joodse gelovigen vaak zich van *avoda zara* te onthouden en herinneren hen eraan dat afgoderij een deel van hun pre-Messias leven is - iets om achter te laten.⁵ Nieuwe Testament geleerde Paul Barnett schrijft:

*Paulus' oproep om zich af te keren van de afgoden was van fundamenteel belang voor zijn verkondiging van het evangelie. Terugkeren tot afgoderij, of er niet van kunnen loskomen, zou een nutteloos ontvangen van de genade van God zijn.*⁶

Paulus en de apostelen steunden op het typische bevel in de Tien Geboden dat afgoderij verbiedt. Nadat HaShem zichzelf identificeert als degene die Israël uit Egypte bracht, maakt hij duidelijk dat hem volgen de afwijzing van alle andere goden betekent:

Gij zult geen andere goden voor mijn aangezicht hebben. Gij zult voor jezelf geen gesneden beeld maken, noch enige gelijkenis van iets dat boven in de hemel, of dat beneden op de aarde, of dat in de wateren onder de aarde is. Gij zult daarvoor niet buigen (d.w.z. kracht aan toekennen), noch gaan dienen. (Ex. 20:3-5)

Zowel de aanbedding als het maken van gesneden beelden is verboden. Het lijkt erop dat de eerste gemeente van Messias met het Jodendom een strikte afkeer van drie-dimensionale beelden deelde, ook als die beelden niet voor de eredienst bestemd waren. Origenes schrijft dat dergelijke kunst "de aandacht van de dwaze mensen aantrekt."⁷ In feite "geven noch literaire, noch archeologische bronnen tot in de tweede eeuw enig bewijs van christelijke kunst."⁸ Maar ook dit tweede van de tien geboden is eigenlijk gewoon een andere titel voor tal van andere mitzvot in de Torah die zowel de deelname aan *avoda zara* verbieden als het imiteren van een van de praktijken van heidense religies.

Gij zult niet doen zoals ze in het land Egypte doen, waar je woonde, en gij zult niet doen zoals ze in het land Kanaän doen, waar Ik u naartoe breng. Gij zult niet in hun inzettingen wandelen. (Leviticus 18:3)

Meer dan vijfenveertig van de 613 geboden in de Torah gaan alleen over het verbieden van *avoda zara* en wat gedaan moet worden met degenen die *avoda zara* praktiseren. Het spreekt dan ook vanzelf dat de apostelen al deze geboden zouden hebben beschouwd als volledig bindend voor de heidense bekeerlingen die in de gemeenschap komen. Zij beschouwden het als absoluut noodzakelijk dat de nieuwe gelovigen volledig braken met hun afgodisch verleden en zich aan de God

cling to the God of Israel. Therefore, all the Torah's commandments regarding idolatry are binding on Gentile disciples.

Sexual Immorality

Next is the injunction to abstain from sexual Immorality (*gillui arayot*). Once again this is not an end to itself but rather a general injunction. We find the details throughout the Torah in the over twenty-five commandments dealing with proper sexual relations. This prohibition of Acts 15 is likely based upon Leviticus chapters 18 and 20 where a plethora of commandments regarding sexual relations are given. Here's a sampling:

And you shall not take a woman as a rival wife to her sister, uncovering her nakedness while her sister is still alive. You shall not approach a woman to uncover her nakedness while she is in her menstrual uncleanness. And you shall not lie sexually with your neighbor's wife and so make yourself unclean with her. You shall not lie with a male as with a woman; it is an abomination. And you shall not lie with any animal and so make yourself unclean with it, neither shall any woman give herself to an animal to lie with it: it is perversion.
(Leviticus 18:18-23)

If the Gentiles were commanded to abstain from sexual practices that are immoral, it would therefore make sense that they would need to learn what practices are forbidden. According to these two chapters of Leviticus, improper relations include bestiality, homosexuality, and incest. While most conservative Christians and Messianic believers today assume those prohibitions are universal, one sexual prohibition frequently overlooked is that on relations with a woman during her monthly cycle. In Hebrew, this period of time is called *niddah* meaning "impurity," which the rabbis have interpreted to imply "separation." Leviticus 15 gives further details regarding this injunction including the length of time for this period of separation.⁹

Additionally, based on Leviticus 18:6, which states, "None of you shall approach any one of his close relatives to uncover nakedness," Judaism enforces certain safeguards that prevent even hints or appearances of sexual immorality. The Hebrew word translated "nakedness" is *ervah* and actually has a much wider connotation of immodest behavior in general. The sages reason: If one should be this careful with one's "blood relative" (i.e., one's family), how much more so with non-relatives. Practices such as *shomer negi'ah* ("guarding touch"), which limits even casual physical touch between a man and

van Israël verbonden. Vandaar dat alle Torah geboden ten aanzien van afgoderij voor niet-Joodse discipelen bindend zijn.

Seksuele Zedeloosheid

Vervolgens is het bevel om zich te onthouden van seksuele zedeloosheid (*gillui arayot*). Nogmaals, dit is geen doel op zich maar een algemeen bevel. We vinden de details in de Torah in de meer dan vijftwintig geboden die handelen over de juiste seksuele relaties. Dit verbod uit Handelingen 15 is waarschijnlijk gebaseerd op Leviticus 18 en 20, waar een overvloed aan geboden over seksuele relaties wordt gegeven. Hier volgt een greep:

En gij zult een vrouw niet als een bijvrouw naast haar zuster nemen, haar schaamte blootleggen terwijl haar zus nog leeft. Gij zult niet tot een vrouw naderen om haar schaamte te ontbloten, terwijl ze in haar menstruele onreinheid verkeert. En gij zult niet seksueel bij de vrouw van je buurman liggen en zo jezelf onrein maken met haar. Gij zult niet bij een man liggen zoals bij een vrouw, het is een gruwel. En gij zult geen gemeenschap met een dier hebben en zo jezelf ermee onrein maken, noch mag een vrouw zichzelf niet aan een dier geven om erbij te liggen: het is perversie.
(Leviticus 18:18-23)

Als de heidenen bevolen werden zich te onthouden van seksuele praktijken die immoreel zijn, zou het ook logisch zijn dat ze moesten leren welke praktijken verboden zijn. Volgens deze twee hoofdstukken van Leviticus, betreffen onjuiste relaties: bestialiteit, homoseksualiteit en incest. Terwijl de meeste conservatieve christenen en Messiaanse gelovigen vandaag aannemen dat die verboden universeel zijn, is een seksueel verbod dat vaak over het hoofd wordt gezien, dat over betrekkingen met een vrouw tijdens haar maandelijkse cyclus. In het Hebreeuws wordt deze periode *niddah* genoemd, dat "onzuiverheid" betekent, wat de rabbijnen hebben geïnterpreteerd "scheiding" in te houden. Leviticus 15 geeft meer details over dit bevel met inbegrip van de duur van deze periode van scheiding.⁹

Bovendien, op basis van Leviticus 18:6 waar staat: "Niemand van jullie zal een van zijn naaste familieleden benaderen om diens schaamte te ontbloten," legt het Jodendom bepaalde voorzorgsmaatregelen op die zelfs hints of verschijnsels van seksuele immoraliteit voorkomen. Het Hebreeuwse woord voor "naaktheid" is *ervah* en heeft eigenlijk een veel ruimere bijbetekenis van onbescheiden gedrag in het algemeen. De wijzen redeneren: Als men zo voorzichtig moet zijn met iemands "bloedverwant" (d.w.z. iemands familie), hoeveel te meer dus met niet-verwanten. Praktijken zoals *shomer negi'ah* ("aanraking bewaken") dat zelfs toevallige fysieke aanraking beperkt tussen een man en

woman who are neither married nor related; *yichud* ("seclusion,") where an unmarried man and woman would take care not to be secluded alone in a private place; and *tzeni'ut* ("modesty"), the injunction for men and women to dress and act modestly, all help to guard against even the appearance of evil (1 Thessalonians 5:22)¹⁰ — not to mention the Torah's commandment prohibiting cross-dressing (Deuteronomy 22:5). All of these issues fall within the category of sexual purity. Also included would be the injunction of marriage through a proper ceremony, which the sages derive from the verse "When a man takes a wife and marries her" (Deuteronomy 24:1). This includes both the betrothal period (*kiddushin*) and the marriage (*nissu'in*). The prohibitions of improper sexual relations only make sense if the institution of marriage exists through a proper Torah-ordained ceremony. Paul makes several references to the institution of marriage in his various letters to Gentile congregations.¹¹ Along with that comes the Torah's prohibition on adultery, and the Torah's prohibitions on promiscuity, prostitution, and sexual relationships outside of marriage. Sex out of wedlock, prostitution, and promiscuity all fall under the single Hebrew word *zanah*, ordinarily translated into English as "harlotry" or "whoredom." The Torah's use of the word is not limited to acts of sex for-hire. It includes any and all extra-marital sexual contact.¹²

All in all, rather than one simple injunction, refraining from sexual immorality is an umbrella mitzvah that includes dozens of further detailed commandments from the Torah. The Torah's commandments prohibiting sexual immorality are binding upon Gentile believers.

Things Strangled and Blood

Let's continue in our examination of the four essential prohibitions of Acts 15. Although we have two left, they deal with different aspects of the same issue. The first is to abstain "from what is strangled [*pniktos*]." The majority of Bible scholars see this language as a prohibition against eating meat that has not been ritually slaughtered according to Jewish standards. Here are a few examples:

*"Strangled meat" referred to animals that had been slaughtered in a manner that left the blood in it. Blood was considered sacred to Jews, and all meat was to be drained of blood before consuming it.*¹³

*"What has been strangled," i.e., meat from animals improperly or not ritually butchered, without having the blood drained from them (Leviticus 17:15 cf. 7:24; Exodus 22:31).*¹⁴

*"Strangled meat" i.e., meat from animals not slaughtered by pouring out their blood, in conformity with biblical and Jewish practice.*¹⁵

een vrouw die niet gehuwd noch verwant zijn, *yichud* ("afzondering") waarbij een ongetrouwde man en vrouw ervoor zorgen niet alleen op een afgelegen plek te zijn, en *tzeni'ut* ("bescheidenheid") dat mannen en vrouwen gebied zich onopvallend te kleden en te gedragen, helpen allemaal beschermen tegen zelfs de schijn van kwaad (1 Thessalonicenzen 5:22)¹⁰ – om niet eens te spreken van het Torah gebod dat travestie verbiedt (Deuteronomium 22:5). Al deze zaken vallen onder de categorie van seksuele reinheid. Daarin zou ook het bevel van het huwelijk d.m.v. een goede ceremonie begrepen zijn, wat de wijzen afleiden uit het vers "Wanneer een man een vrouw neemt en met haar trouwt " (Deuteronomium 24:1). Dit omvat zowel de verlofperiode (*kiddushin*) als het huwelijk (*nissu'in*). De verbodsbepalingen van ongepaste seksuele relaties heeft alleen zin als de instelling van het huwelijk bestaat d.m.v. een goede Torah verordende ceremonie. Paulus maakt in zijn diverse brieven aan niet-Joodse gemeenten verscheidene verwijzingen naar de instelling van het huwelijk.¹¹ Daar bovenop komt het Torah verbod op overspel, en het Torah verbod op losbandigheid, prostitutie en seksuele relaties buiten het huwelijk. Seks buiten het huwelijk, prostitutie en losbandigheid vallen allen onder het ene Hebreeuwse woord *zanah*, gewoonlijk vertaald als "ontucht" of "hoererie." Het Thora gebruik van het woord is niet beperkt tot betaalde seks. Het omvat alle seksuele contact buiten het huwelijk.¹²

Al met al, in plaats van één eenvoudig bevel, zich onthouden van ontucht, is het een overkoepelende mitswa dat tientallen nadere geboden van de Torah omvat. De Torah geboden die seksuele immoraliteit verbieden, zijn bindend voor gelovigen uit de heidenen.

Dingen Gewurgd en Bloed

Laten we ons onderzoek vervolgen van de vier essentiële verboden uit Handelingen 15. Hoewel we er nog twee over hebben, behandelen beide hetzelfde probleem doch andere aspecten ervan. Het eerste is zich onthouden "van het verstikte [*pniktos*]." De meerderheid van de Bijbelgeleerden zien in dit taalgebruik een verbod tegen vlees eten dat niet ritueel geslacht is volgens de Joodse normen. Hier zijn een paar voorbeelden:

*"Gewurgd vlees" verwijst naar dieren die zo zijn geslacht dat het bloed erin gebleven is. Bloed werd voor Joden als heilig beschouwd, en al het vlees moest van bloed worden ontdaan voor dat men het at.*¹³

*"Wat gewurgd werd," d.w.z., vlees van dieren dat niet goed of niet ritueel geslacht is, zonder dat het bloed eruit weggestroomd is (Leviticus 17:15 vgl. 7:24; Exodus 22:31).*¹⁴

*"Gewurgd vlees," d.w.z., vlees van dieren die niet met uitstorten van bloed geslacht zijn, in overeenstemming met de Bijbelse en joodse praktijk.*¹⁵

Meat that has been "strangled" refers to meat that has been improperly slaughtered, i.e., not by the traditional method of Jewish slaughter (*shechitah*). Some interpreters have been confused by the negative proscription, but this is just the "negative corollary" to the positive commandment in Leviticus 17:13 to "pour out the blood."¹⁶ We see an example of this usage of "strangled" in the Mishnah where a method of improper slaughter using a dull instrument is called one that "strangulates" (m.*Chullin* 1:2).¹⁷ Strangled is also used this way in the writings of Philo and the apocryphal work *Joseph and Aseneth*.¹⁸ When interpreted in the Jewish framework within which the injunction was given, "things strangled" is directly related to the prohibitions against "blood."

*The prohibition of "blood" came under the same requirement, referring to the consumption of the blood of animals in any form. These three requirements [abstention from food sacrificed to idols, things strangled, and blood] were thus all ritual, dealing with matters of clean and unclean food.*¹⁹

The fourth prohibition of blood is connected to the prohibition of strangulation. Without proper slaughter the blood remains in the meat. The Jewish method of slaughter by *shechitah* is very ancient, derived from sacrificial procedure of the holy priesthood, and designed to remove as much blood as possible. It involves the precise slitting of the throat among other regulations. The sages insist that it goes all the way back to Mount Sinai. They find an allusion to this in Deuteronomy 12:21 (NASB): "You may slaughter ... as I have commanded you." To the sages this meant that God showed Moses and the children of Israel the correct way to slaughter the meat as is implied in the phrase "as I commanded you." Although the precise method of slaughter is not recorded in the text, it was passed down orally. Hebrew scholar Jeffery Tigay sees further linguistic support for the traditional position:

*This clause implies a prescribed method of slaughter. The text's use of the verb zavach, which refers to sacrificial slaughter, indicates that secular slaughter is to be performed by the method used in sacrificial slaughter, namely slitting the animal's throat.*²⁰

Because the Hebrew word *zavach* is used in a technical sense in other places regarding the manner of slaughter of sacrificial animals, it implies that the same procedure is to be employed for non-Temple slaughter.

Vlees dat "gewurgd" is, verwijst naar vlees dat niet correct geslacht is, d.w.z. niet volgens de traditionele methode van de Joodse slacht (*shechitah*). Sommige vertalers zijn misleid door het negatieve verbod, maar dit is gewoon het "negatieve logische gevolg" bij het positieve gebod in Leviticus 17:13 van "het bloed laten uitlopen."¹⁶ We zien hier in de Misjna een voorbeeld van het gebruik van "verstikte", waar de niet correcte slacht met een bot instrument iemand die "wurgt" heet (m.*Chullin* 1:2).¹⁷ Gewurgd wordt ook op deze manier in de geschriften van Philo en het apocriefe werk Jozef en Aseneth gebruikt.¹⁸ Wanneer men het in het joodse kader - waarbinnen het bevel werd gegeven – interpreteert, dan houdt "het gewurgde" rechtstreeks verband met het verbod op "het bloed."

*Het verbod van "bloed" kwam onder dezelfde voorwaarde, en verwijst naar de consumptie van dierenbloed, onder eender welke vorm. Deze drie eisen [onthouding van voedsel geofferd aan afgoden, verstikte, en bloed] waren dus alle ritueel, het omgaan met zaken van rein en onrein voedsel.*¹⁹

Het vierde verbod van bloed is verbonden met het verbod van wurging. Bij niet correct slachten blijft het bloed in het vlees. De Joodse methode van ritueel slachten (*shechitah*) is zeer oud; ze is afgeleid van de offerprocedure bij het heilig priesterschap en ontworpen om zoveel bloed als mogelijk te verwijderen. Het gaat, naast andere regelgevingen, om het precies doorsnijden van de keel. De wijzen drukken erop dat het helemaal terug gaat tot de berg Sinai. Ze vinden daarop een toespeling in Deuteronomium 12:21 (NASB): "Je mag slachten ... zoals Ik u geboden heb." Voor de wijzen betekende dit dat God Mozes en de kinderen Israëls de juiste manier van vlees slachten toonde zoals in de zinsnede "zoals Ik u geboden heb" opsloten ligt. Hoewel de exacte methode van slachten niet in de tekst is opgenomen, werd die mondeling doorgegeven. De Hebreeuwse geleerde Jeffery Tigay ziet verder taalkundige ondersteuning voor de traditionele stellingname:

*Deze clausule houdt een voorgeschreven methode van slachten in. Het gebruik van het werkwoord zavach in de tekst, dat naar offer-slachten verwijst, geeft aan dat seculiere slacht volgens de methode van het offerslachten moet worden uitgevoerd, namelijk de keel van het dier splijtend oversnijden.*²⁰

Omdat het Hebreeuwse woord *zavach* op andere plaatsen met betrekking tot de wijze van slachten van offerdieren in technische zin wordt gebruikt, impliceert dit dat dezelfde procedure voor het niet-tempelslachten moet worden gebruikt.

Church history scholar Oskar Skarsaune finds evidence in early church literature of Gentile believers in France still purchasing kosher-slaughtered meat even after the church had begun severing its ties from Judaism:

There is an interesting hint in the narrative itself. Under torture, a girl named Biblias in a sudden burst of indignation said, "How can those eat children, who are forbidden to eat the blood even of brute beasts?" This clearly indicates that the community of Lyons [France] still observed the apostolic decree of Acts 15 concerning kosher meat. As Friend aptly remarks, "The question arises, where did the Christians get their meat from? The only possible answer is from a kosher market established for the Jews and Christians in the City."²¹

Therefore, as late as the end of the second century there were still Gentile Christians who observed the strict prohibition against blood consumption and only ate kosher-slaughtered meat.

Yet, just as with the prohibitions of food sacrificed to idols and sexual immorality, it may be that the apostles intended the prohibition categorically. It may imply more of the Torah's dietary commandments. For one thing, it would have forced the Gentile disciples to acquire only kosher-slaughtered meat. If they were purchasing meat only from Jewish slaughterers, they would be avoiding un-kosher mammals such as swine and camel by default.²² We find evidence of apostolic-era voices encouraging Gentiles towards a more kosher diet in an early Jewish-Christian document called the *Didache*. Written in the late first to early second century, it purports to contain instructions from the twelve apostles to the nations. We find some instructions regarding *kashrut*:

If you can carry the whole yoke of the Lord, you will be perfect; but if you cannot, then do what you can. Concerning food, bear what you can, but carefully keep away from food sacrificed to idols, for it is a worship service to gods from the realm of the dead. (Didache 6:2-3)

"Yoke of the Lord" here refers to the Torah. The *Didache* is calling for Gentiles "to do their best to eat food that is kosher — at the very least avoid eating meat that had been offered to idols."²³ Eating kosher was seen as the ideal, but room was made for those who would be unable to bear that yoke. In any case, at a minimum, Gentile

De kerkgeschiedenisgeleerde Oskar Skarsaune ontdekt bewijsmateriaal in de vroege kerkliteratuur van niet-Joodse gelovigen in Frankrijk die nog steeds koosjer geslacht vlees kochten, zelfs nadat de kerk de banden met het Jodendom begonnen was te verbreken:

Er is een interessante hint in het verhaal zelf. Onder marteling zei een meisje, genaamd Biblias, in een plotselinge uitbarsting van verontwaardiging: "Hoe kunnen die kinderen eten, voor wie het verboden is om zelfs het bloed van brute beesten te eten?" Hieruit blijkt duidelijk dat de gemeenschap van Lyon [Frankrijk] nog steeds het apostolische decreet van Handelingen 15 over koosjer vlees naleefden. Zoals Friend treffend opmerkt, "De vraag rijst, waar haalden de Christenen hun vlees vandaan? Van een koosjere markt, georganiseerd voor de joden en christenen in de stad, is het enige mogelijke antwoord."²¹

Daarom waren er tot aan het einde van de tweede eeuw nog niet-Joodse christenen, die het strikte verbod op het consumeren van bloed naleefden en alleen koosjer geslacht vlees aten.

Maar, net als bij de verbodsbepalingen voor voedsel aan afgoden geofferd en seksuele immoraliteit, kan het zijn dat de apostelen het verbod uitdrukkelijk bedoelden. Het kan meer van de voedingsgeboden van de Torah omvatten. Eén ding is zeker; het zou de niet-Joodse discipelen gedwongen hebben om alleen koosjer geslacht vlees te kopen. Als ze vlees alleen van joodse slachters kochten, zouden ze vanzelfsprekend niet koosjere zoogdieren vermijden zoals varkens en kameel.²² In een oud joods-christelijke document de *Didache* genaamd, is er bewijs van stemmen uit de apostolische tijd die niet-Joden tot een meer koosjer dieet aanspoorden. Geschreven tegen het eind van de eerste, begin van de tweede eeuw, beweert het instructies van de twaalf apostelen voor de volken te bevatten. We vinden een aantal instructies met betrekking tot koosjer voedsel (*kasjroet*):

Als je het hele juk van de Heer kunt dragen, zult u volmaakt zijn; maar als je het niet kunt, doe dan wat je kunt. Met betrekking tot het voedsel, draag wat je kunt, maar hou je zorgvuldig weg van voedsel aan afgoden geofferd, want het is een eredienst voor de goden uit het rijk van de doden. (Didache 6:2-3)

"Juk van de Heer" verwijst hier naar de Torah. De *Didache* roept niet-Joden op "om hun best te doen om koosjer voedsel te eten - op zijn minst vermijden van vlees te eten dat aan de afgoden was aangeboden."²³ Koosjer eten werd als het ideale gezien, maar er werd ruimte gegeven aan degenen die niet in staat zouden zijn om dit juk te dragen. In ieder geval, zijn niet-

disciples are obligated to keep the Torah's prohibitions on consuming blood and the meat of animals that have not been properly slaughtered.

Murder? Theft? Coveting?

Some believers assume that the four essential prohibitions of Acts 15 are the only commandments incumbent on Gentile believers. What about obvious commandments such as the prohibitions on murder and theft? Are Gentiles exempt from these? Certainly not. Paul speaks of a few of these to the Gentile believers in Rome:

For the commandments, "You shall not commit adultery, You shall not murder, You shall not steal, You shall not covet," and any other commandment, are summed up in this word: "You shall love your neighbor as yourself." Love does no wrong to a neighbor; therefore love is the fulfilling of the law.
(Romans 13:9-10)

The apostles did not include in their list of obligations for Gentiles what Lancaster calls the "Duh ... obvious" commandments.²⁴ Paul refers to the things in the Torah that are self-evident:

Now the works of the flesh are evident: sexual immorality, impurity, sensuality, idolatry, sorcery, enmity, strife, jealousy, fits of anger, rivalries, dissensions, divisions, envy, drunkenness, orgies, and things like these. (Galatians 5:19-21)

The sages of Israel had a similar approach:

The Torah states in Leviticus 18:4, "You shall fulfill my judgments." This refers to matters that, even if they had not been written down in the Torah, common sense would dictate that they should be written. They are idolatry, adultery, murder, robbery, and blasphemy." (b.Yoma 67b)

As with the four essentials of Acts 15, each of these injunctions needs to be understood categorically. They break down into further commandments. For example, the prohibition on murder includes not accepting a ransom for a murderer (Numbers 35:31), not standing by idly while someone's life is in danger (Leviticus 19:16), and the mitzvot surrounding the cities of refuge (e.g., Numbers 35:25). The prohibition of theft would include returning lost items back their owner (Exodus 23:4), properly dealing with debt (Leviticus 19:13), and not having in one's possession unequal weights and measures (Deuteronomy 25:13).

Joodse discipelen op z'n minst verplicht om de Torah verboden over het consumeren van bloed en vlees van dieren die niet correct geslacht zijn, na te komen.

Moord? Diefstal? Begeren?

Sommige gelovigen gaan ervan uit dat de vier essentiële verbodsbepalingen van Handelingen 15 de enige geboden zijn die aan niet-Joodse gelovigen opgelegd werden. Hoe zit het met de voor de hand liggende geboden, zoals het verbod van moord en diefstal? Zijn niet-Joden hiervan vrijgesteld? Zeker niet. Paulus spreekt over een paar van deze geboden tot de niet-Joodse gelovigen in Rome:

Want de geboden: "Gij zult niet echtbreken, gij zult niet moorden, gij zult niet stelen, gij zult niet begeren", en alle andere geboden worden samengevat in dit woord: "Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf." De liefde doet geen kwaad aan een naaste; daarom is de liefde de vervulling der wet.
(Romeinen 13:9-10)

De apostelen hadden in hun lijst van verplichtingen voor de niet-Joden niet opgenomen wat Lancaster de "Duh ... voor de hand liggende" geboden noemt.²⁴ Paulus verwijst naar de dingen in de Thora die vanzelfsprekend zijn:

Nu, de werken van het vlees zijn duidelijk: ontucht, zedeloosheid, sensualiteit, afgoderij, toverij, vijandschap, twist, afgunst, uitbarstingen van woede, rivaliteit, tweedracht, verdeeldheid, afgunst, dronkenschap, brasserijen, en dingen als deze. (Galaten 5:19-21)

De wijzen van Israël hadden een soortgelijke aanpak:

De Torah stelt in Leviticus 18:4: "Gij zult mijn oordelen uitvoeren." Dit verwijst naar zaken die, zelfs als ze niet in de Torah waren neergeschreven, het gezond verstand zou dicteren dat zij uitgeschreven moeten worden. Het zijn afgoderij, overspel, moord, diefstal en godslastering." (B.Yoma 67b)

Zoals met de vier essentiële van Handelingen 15, moeten elk van deze bevelen onverbiddeijk worden begrepen. Ze werken door in volgende geboden. Zo omvat het verbod op moord het niet accepteren van een losprijs voor een moordenaar (Num. 35:31), niet staan toekijken terwijl iemands leven in gevaar is (Lev. 19:16, zie bv. Naardense vertaling), en de mitzwot rond de vrijsteden (bijv. Num. 35:25). Het verbod van diefstal houdt ook in van verloren dingen terug aan hun eigenaar te geven (Exo. 23:4), goed omgaan met schulden (Lev. 19:13), en geen ongelijke maten en gewichten in bezit hebben (Deut. 25:13).

Paul mentions the mitzvah of *kibbud av ve'em* ("honor father and mother") in his letter to the Ephesians:

Children, obey your parents in the Lord, for this is right. "Honor your father and mother" (this is the first commandment with a promise), "that it may go well with you and that you may live long in the land." (Ephesians 6:1-3)²⁵

The citation of this mitzvah is important, because many halachic authorities in the rabbinic world do not see this mitzvah as incumbent upon Gentiles.²⁶ Paul and the apostles did see it as binding on Gentile believers. Peter further elaborates by exhorting his readers to honor those in authority (1 Peter 2:17), which corresponds to the rabbinic interpretation of Leviticus 19:32: "Honor the face of an old man."²⁷

From the Apostolic Scriptures, we can further ascertain that the apostles held Gentiles liable to the negative commandments against gossip (*leshon hara*),²⁸ and blasphemy (*chillul HaShem*),²⁹ and in the positive commandments of charity (*tzedakah*),³⁰ Torah study (*talmud Torah*),³¹ clinging to God (*devekut*),³² and hospitality (*hachnasat orchim*).³³ We even find allusions to some of the common-sense commandments in Paul's midrashic use of the mitzvot. For example:

Let the elders who rule well be considered worthy of double honor, especially those who labor in preaching and teaching. For the Scripture says, "You shall not muzzle an ox when it treads out the grain," and, "The laborer deserves his wages." (1 Timothy 5:17-18)³⁴

Here Paul quotes the mitzvah of Deuteronomy 25:4 about not muzzling an ox. Although he uses it in an allegorical sense, the allegorical application can only be applied if the believers of Timothy's community hold the commandment to be binding in the literal sense as well. The injunction itself fits into the broader prohibition against cruelty to animals (*tza'ar ba'alei chayim*) which includes other prohibitions such as not plowing a field with two different kind of animals (Deuteronomy 22:10) and shooing the mother bird away before taking her eggs (Deuteronomy 22:6-7).

Paul references things in the Torah that are self-evident.

Love Your Neighbor

There are some commandments that we would think of as "Duh ... obvious" but seem to specifically apply to the Jewish nation and not to Gentiles. For example Jewish tradition states that the mitzvah to "love your neighbor as your-self"

Paulus vernoemt de mitswa van *kibbud av ve'em* ("eer vader en moeder") in zijn brief aan de Efeziërs:

Kinderen, weest uw ouders gehoorzaam in de Here, want dat is recht. "Eer uw vader en moeder" (dit is het eerste gebod met een belofte), "opdat het goed met u moge gaan en opdat u lang in het land moge leven." (Ef. 6:1-3) 25

De vermelding van deze mitswa is belangrijk, omdat veel autoriteiten in de rabbijnse wereld op vlak van gedragscode (*halacha*) deze mitswa niet als opdracht voor niet-Joden zien.²⁶ Paulus en de apostelen zagen het als bindend voor niet-Joodse gelovigen. Petrus gaat er verder op in door zijn lezers te vermanen de gezagsdragers te eren (1 Petr. 2:17), wat met de rabbijnse interpretatie van Lev. 19:32 overeenkomt: "Eer het gezicht van een oude man."²⁷

Uit de Apostolische Schrift kunnen we verder vaststellen dat de apostelen niet-Joden verantwoordelijk hielden m.b.t. de negatieve geboden tegen roddels (*leshon hara*),²⁸ en godslastering (*chillul HaShem*),²⁹ en in de positieve geboden van liefdadigheid (*tzedakah*),³⁰ Torah studie (*talmud Torah*),³¹ het zich aan God vastklampen (*devekut*),³² en gastvrijheid (*hachnasat orchim*).³³ We vinden zelfs toespelingen op een aantal van de gezond verstand geboden in Paulus' zinnebeeldig gebruik van de mitzwot. Bijvoorbeeld:

Dat de ouderlingen, die goed regeren, dubbele eer waardig geacht worden, vooral degenen die in prediking en onderwijs actief zijn. Want de Schrift zegt: "Gij zult een os niet muilkorven wanneer die het graan dorst," en, "De arbeider is zijn loon waard." (1 Timotheüs 5:17-18)³⁴

Hier citeert Paulus de mitswa van Deuteronomium 25:4 over het niet muilkorven van een os. Hoewel hij het in de vorm van beeldspraak gebruikt, kan de beeldspraak-toepassing alleen in praktijk worden gebracht als de gelovigen van Timotheüs' gemeenschap het gebod ook in de letterlijke zin als bindend houden. Het verbod zelf past in het bredere verbod op dierenmishandeling (*tza'ar ba'alei chayim*), wat andere verboden inhoud, zoals een veld niet met twee verschillende soorten dieren ploegen (Deuteronomium 22:10) en de moeder vogel weggagen vooraleer haar eieren te nemen (Deuteronomium 22:6-7).

Paulus verwijst naar dingen in de Torah, die vanzelfsprekend zijn.

Heb je naaste lief

Er zijn een aantal geboden waarover wij als "Duh ... voor de hand liggend" denken, maar te specifiek van toepassing op het Joodse volk lijken en niet op niet-Joden. Bijvoorbeeld, de Joodse traditie stelt dat de mitswa om "uw naaste lief te hebben als uzelf"

(Leviticus 19:18) refers only to one's fellow Jew. Yet, the Master himself challenged this interpretation when he expanded the meaning of "neighbor" to extend to anyone who is in need.³⁵ Paul enjoins this mitzvah on Gentile believers in Romans 13:9 and Galatians 5:14. Like the Master, Paul states that the commandment of love categorically summarizes the other commandments of the Torah: "For the whole [Torah] is fulfilled in one word: `You shall love your neighbor as yourself " (Galatians 5:14). The "love-your-neighbor category" finds expression in the numerous apostolic references to "one another." For example:

- Love one another with brotherly affection. Outdo one another in showing honor (Romans 12:10).
- Live in harmony with one another (Rom. 12:16).
- Owe no one anything, except to love each other (Romans 13:8).
- Let us not pass judgment on one another any longer, but rather decide never to put a stumbling block or hindrance in the way of a brother (Rom. 14:13).
- Welcome one another as Christ has welcomed you (Romans 15:7).
- When you come together to eat, wait for one another (1 Corinthians 11:33).
- Through love serve one another (Galatians 5:13).
- Let us not become conceited, provoking one another, envying one another (Galatians 5:26).
- Walk in a manner worthy of the calling to which you have been called, with all humility and gentleness, with patience, bearing with one another in love (Ephesians 4:1-2). Be kind to one another, tenderhearted, forgiving one another (Ephesians 4:32).
- Do not lie to one another, seeing that you have put off the old self with its practices (Colossians 3:9).
- See that no one repays anyone evil for evil, but always seek to do good to one another and to everyone (1 Thessalonians 5:15). Exhort one another every day (Hebrews 3:13).
- Consider how to stir up one another to love and good works, not neglecting to meet together, as is the habit of some, but encouraging one another (Hebrews 10:24-25).
- Do not speak evil against one another (James 4:11).
- Do not grumble against one another (James 5:9).
- Love one another earnestly from a pure heart (1 Peter 1:22).
- Show hospitality to one another without grumbling. As each has received a gift, use it to serve one another (1 Peter 4:9-10).
- Not as though I were writing you a new commandment, but the one we have had from the beginning — that we love one another. And this is love, that we walk according to his commandments; this is the commandment, just as you have heard from the beginning, so that you should walk in it (2 John 1:5-6).

(Leviticus 19:18) alleen betrekking heeft op iemands mede-jood. Toch was de Meester zelf tegen deze interpretatie, toen hij de betekenis van "naaste" uitbreidde tot iedereen die in nood is.³⁵ Paulus legt deze mitswa op niet-Joodse gelovigen in Romeinen 13:9 en Galaten 5:14. Net als de Meester zegt Paulus dat het gebod van de liefde beslist de andere geboden van de Thora omvat: "Want de hele [Torah] wordt in een woord vervuld: 'Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf' (Galaten 5:14). De "heb-je-naaste-lief categorie" komt naar voren in de vele apostolische verwijzingen naar "elkaar." Bijvoorbeeld:

- Heb elkaar lief met broederlijke genegenheid. Overtref elkaar in eer betonen (Romeinen 12:10).
- Leef in harmonie met elkaar (Romeinen 12:16).
- Wees elkaar niets schuldig, behalve van elkaar te houden (Romeinen 13:8).
- Laten we niet langer over elkaar oordelen, maar besluiten om nooit een struikelblok of hindernis in de weg van een broer te leggen (Romeinen 14:13).
- Verwelkom elkaar zoals Christus u heeft verwelkomd (Romeinen 15:7).
- Wacht op elkaar wanneer u samenkomt om te eten (1 Korintiërs 11:33).
- Dien elkaar door de liefde (Galaten 5:13).
- Laten we niet verwaand worden, elkaar provoceren, elkaar afgunstig maken (Galaten 5:26).
- Wandel op een manier die de roeping waarmee u geroepen bent waardig is, met alle nederigheid en zachtmoedigheid, met geduld, elkander in liefde verdragend (Efeziërs 4:1-2). Wees lief voor elkaar, vriendelijk, barmhartig, elkander vergevend (Efeziërs 4:32).
- Lieg niet tegen elkaar, aangezien je de oude mens met zijn praktijken hebt afgelegd (Kolossenzen 3:9).
- Ziet toe dat niemand een ander met kwaad terugbetaalt, maar probeer altijd om aan elkaar en aan iedereen goed te doen (1 Tessalonicenzen 5:15). Vermaant elkander dagelijks (Hebreeën 3:13).
- Bedenk hoe elkaar aan te wakkeren in liefhebben en goede werken, niet verwaarlozen samen te komen, zoals de gewoonte van sommigen is, maar laten wij elkaar aanmoedigen (Hebreeën 10:24-25).
- Spreek geen kwaad tegen elkaar (Jacobus 4:11).
- Mopper niet tegen elkaar (Jacobus 5:9).
- Heb elkaar ernstig lief uit een rein hart (1 Petrus 1:22).
- Toon gastvrijheid aan elkaar zonder morren. Aangezien elkeen een gave ontvangen heeft, gebruik die om elkaar te dienen (1 Peter 4:9-10).
- Niet alsof ik u een nieuw gebod schreef, maar dat welke we vanaf het begin hebben gehad - dat van elkaar liefhebben. En dit is de liefde, dat wij naar Zijn geboden wandelen; dit is het gebod, net zoals u van den beginne gehoord hebt, zodat u erin zou wandelen (2 Johannes 1:5-6).

These examples demonstrate that the commandment to "love your neighbor" is very broad, including all the other mitzvot falling into the category of neighbors and/or brothers. Commandments pertaining to "your brother" and "your neighbor" and "one another" should be interpreted in like manner, i.e., incumbent upon both Jews and Gentile believers towards both Jews and Gentile believers. Take for example the prohibition of not charging interest to your brother:

Take no interest from him or profit, but fear your God, that your brother may live beside you. You shall not lend him your money at interest, nor give him your food for profit.
(Leviticus 25:36-37)

While this mitzvah is not specifically addressed in any of the Apostolic Writings, it falls into the "love your neighbor" category. The early Christian church, even after it had severed its connections to greater Judaism, saw this commandment as incumbent upon all believers. Clement of Alexandria writes that it is "right not to take usury for money, but with open hands and heart to bestow on those who need" (*Stromata* 2:18). Likewise both Tertullian and the *Apostolic Constitutions* speak against charging usury.³⁶ The obligation upon Gentile believers not to charge interest on loans must have been passed on from apostolic authority. Even in the Middle Ages, Christians did not charge interest on loans made to other Christians.

The Temple and Sacrifices

There are other obligations placed upon Gentiles that are not addressed in the Acts 15 decision, nor would they be included in the "duh ... obvious" category either. They can rather be derived from a careful reading of the Apostolic Writings in light of Jewish thought. One such set of mitzvot is the Gentile's responsibility of honoring the Temple. Leviticus 19:30 commands "You shall ... reverence my sanctuary." This is observed not only by having a sense of holy fear and awe when one enters the sanctuary but also by respecting the different levels of sanctity that exist within the Temple. A regular Israelite was not permitted to go everywhere a Levite could go; a Levite was not permitted to go everywhere a priest could go; and the priest was not permitted to go everywhere the high priest could go. Everyone had their specific roles and functions, and the same was true for non-Jews. Non-Jews were restricted to the outer court and could not pass beyond the *soreg*, which was the balustrade made of stone latticework that marked the barrier for the Court of the Gentiles.³⁷ While this may seem harsh, it was equally forbidden

Deze voorbeelden tonen aan dat het gebod om "uw naaste lief hebben" zeer ruim is, met daarin begrepen alle andere mitzvot die in de categorie van naasten en/of broers vallen. Geboden die betrekking hebben op "je broeder" en "je naaste" en "elkaar" moeten op gelijke wijze worden geïnterpreteerd, d.w.z., een verplichting voor zowel Joden als niet-Joodse gelovigen t.o.v. van zowel Joden als niet-Joodse gelovigen. Neem bijvoorbeeld het verbod van rente van je broeder vragen:

Neem geen rente van hem of winst, maar vrees uw God, opdat uw broeder naast je kan leven. Gij zult hem je geld niet lenen tegen rente, noch hem je eten geven om winst te maken.
(Leviticus 25:36-37)

Terwijl deze mitswa niet specifiek in een van de Apostolische Geschriften voorkomt, valt het onder de "heb uw naaste lief" categorie. De christelijke kerk van de begintijd, zelfs nadat zij haar banden met het grotere Jodendom had verbroken, zag dit gebod als de plicht van alle gelovigen. Clemens van Alexandrië schrijft dat het "juist is om op geld geen woeker te nemen, maar met open handen en hart aan degenen te schenken die behoefte hebben" (*Stromata* 2:18). Ook spreken zowel Tertullianus als de *Apostolische Constituties* tegen woeker vragen.³⁶ De verplichting voor de niet-Joodse gelovigen van geen rente op leningen aan te rekenen moeten vanuit apostolisch gezag zijn doorgegeven. Zelfs in de Middeleeuwen, hieven de christenen geen rente op leningen aan andere christenen.

De Tempel en Offers

Er zijn andere verplichtingen die aan niet-Joden worden opgelegd welke niet in de beslissing van Handelingen 15 worden behandeld, en ook niet in de "voor de hand liggende" categorie opgenomen zijn. Ze kunnen veeleer worden afgeleid uit een zorgvuldige lezing van de Apostolische Geschriften in het licht van het joodse denken. Een zo'n set van mitzvot is de verantwoordelijkheid voor niet-Joodse gelovigen om de Tempel te eren. Leviticus 19:30 gebiedt "Gij zult ... mijn heiligdom ontzien." Dit wordt nagekomen, niet alleen door een gevoel van heilige vrees en ontzag te hebben wanneer men het heiligdom binnenkomt, maar ook met respect te hebben voor de verschillende niveaus van heiligheid die binnen de Tempel bestaan. Een doorsnee Israëliet mocht niet overal gaan waar een Leviet kon gaan, een Leviet mocht niet overal gaan waar een priester kon gaan, en de priester mocht niet overal gaan waar de hogepriester kon gaan. Iedereen had zijn specifieke rollen en functies, en hetzelfde gold voor niet-Joden. Niet-Joden mochten maar tot de buitenste voorhof en konden niet voorbij de *soreg*, dat was de balustrade van stenen traliewerk dat de barrière voor de Hof van de niet-Joden markeerde.³⁷ Hoewel dit misschien hard lijkt, was het net zo voor de gewone Israëliet verboden

for the regular Israelite to enter into the area of priests or the priests to enter into the Holy of Holies. The Apostle Paul was once accused of bringing a non-Jew past the Court of the Gentiles.

"Men of Israel, help! This is the man who is teaching everyone everywhere against the people and the law and this place. Moreover, he even brought Greeks into the temple and has defiled this holy place." For they had previously seen Trophimus the Ephesian with him in the city, and they supposed that Paul had brought him into the temple. (Acts 21:28-29)

Luke's narrative emphasizes that this was a false accusation made on faulty assumptions. The implication is that Paul would not have done so. Later Paul states unequivocally: "Neither against the law of the Jews, nor against the temple ... have I committed any offense" (Acts 25:8). Paul actually honored the Temple practice of maintaining a distinctive area for those from the nations. By staying within the Court of the Gentiles, non-Jews kept the commandment to reverence the sanctuary and acting within the God-given role they played with regard to the Temple's sanctity. HaShem declares that the Temple should be "a house of prayer for all people" and that "their burnt offerings and their sacrifices will be accepted on my altar" (Isaiah 56:7). If non-Jews do not come and worship at the Temple, then the service there is no longer complete. In the same way, if the regular Israelites or the priests themselves did not show up, the Temple could not fill its purpose without Gentiles. The sages of Israel recognized the Torah's inclusiveness for Gentiles within the Temple, even in regard to the sacrifices.

For it was taught: [It would have sufficed had Scripture stated] "a man" (Leviticus 22:18), why does it state "a man, a man"? To include gentiles, that they may bring either votive or freewill-offerings like an Israelite. (b.Menachot 73b)³⁸

While Gentiles were not to bring certain offerings at certain times such as guilt (*asham*) or sin (*chatat*) offerings, they were permitted and encouraged to bring burnt (*olah*) and peace (*shelamim*) offerings.³⁹ The priest would attend to these offerings just as if an Israelite offered them up, and Gentiles were required to follow the same standard requirements for the sacrifices, e.g., their sacrifices were to be unblemished (Leviticus 22:21) and from an animal seven days or older (Leviticus 22:27).⁴⁰

om in het gebied van priesters te komen of voor de priesters om in het Heilige der Heiligen te komen. De apostel Paulus werd ooit beschuldigd van een niet-Jood voorbij de Voorhof van de niet-Joden te brengen.

"Mannen van Israël, help! Dit is de man die iedereen overal tegen het volk en de wet en deze plaats leert. Bovendien, bracht hij zelfs Grieken in de tempel en heeft hij deze heilige plaats ontheiligd." Want zij hadden eerder Trofimius uit Efeze met hem in de stad gezien, en zij veronderstelden, dat Paulus hem in de tempel had gebracht. (Handelingen 21:28-29)

Lucas' verhaal benadrukt dat dit een valse beschuldiging was op verkeerde veronderstellingen. De implicatie is dat Paulus dit niet zou gedaan hebben. Later stelt Paulus ondubbelzinnig: "Noch tegen de wet der Joden, noch tegen de tempel ... heb ik een strafbaar feit begaan" (Handelingen 25:8). Paulus respecteerde eigenlijk de Tempel praktijk van het voorzien van een aparte plaats voor mensen uit de volken. Door binnen de Hof van de heidenen te blijven, hielden niet-joden het gebod van eerbied te hebben voor het heiligdom en handelden ze binnen de door God gegeven rol die zij speelden met betrekking tot heiligheid van de Tempel. HaShem (De Naam, JHWH) verklaart dat de Tempel "een huis van gebed voor alle volken" zou moeten zijn en dat "hun brandoffers en hun slachtoffers welgevallig op mijn altaar zullen zijn" (Jesaja 56:7). Als niet-Joden niet komen en in de Tempel aanbidden, dan is de dienst er niet meer compleet. Op dezelfde manier, als de doorsnee Israëlieten of de priesters zelf niet kwamen opdagen, zo kon de Tempel niet haar doel vervullen zonder niet-Joden. De wijzen van Israël erkenden de Torah inclusiviteit voor niet-Joden in de tempel, ook met betrekking tot de offers.

Want het werd onderwezen: [Het zou voldoende zijn geweest had de Schrift vermeld] "een man" (Leviticus 22:18), waarom staat er "een man, een man"? Om niet-Joden erin op te nemen, opdat zij ofwel gelofte of vrijwillige offers kunnen brengen zoals een Israëliet. (b.Menachot 73b)³⁸

Terwijl niet-Joden niet bepaalde offers op bepaalde tijden moesten brengen, zoals schuld- (*asham*) of zonde- (*chatat*) offers, werden hen toegestaan en werden zij aangemoedigd om brand- (*olah*) en vrede- (*shelamim*) offers te brengen.³⁹ De priester zou deze offers net zo begeleiden alsof een Israëliet ze offerde, en de niet-Joden moesten dezelfde standaardvoorschriften voor de offers volgen, bijv., hun offers moesten ongeschonden zijn (Leviticus 22:21) en van een zeven dagen oud dier of ouder (Leviticus 22:27).⁴⁰

We also find allusions in Paul's epistles to tithing which, like sacrifices, was a key component of the Temple.⁴¹

And not only the creation, but we ourselves, who have the first fruits of the Spirit, groan inwardly as we wait eagerly for adoption as sons, the redemption of our bodies.

(Romans 8:23)

If the dough offered as first fruits is holy, so is the whole lump, and if the root is holy, so are the branches. (Romans 11:16)

Paul mentions both the mitzvah of *challah*, the commandment where a portion of the first of the dough is given to the priest every year and *bikkurim* ("first fruits"), the injunction to bring a portion of the first crops to the Temple. While, once again, both of these are alluded to in a metaphorical sense, these analogies would only make sense if they were based on actual practice. This is supported by the fact that the *Didache* dedicates an entire section to instructing Gentile believers in tithing where the phrase "according to the commandment" appears twice.⁴²

When surveying the Apostolic Writings, we see that the early believing community had an intense respect and connection to the Holy Temple in Jerusalem. They could actually be called a "Temple sect." This reverence was passed on to the new Gentile converts. Rather than being seen as a mere afterthought or sideline participation group, non-Jews were an integral part of what took place in the Temple. When they accept this role and honor the mitzvot surrounding it, they are not only honoring the Temple-related commandments that directly apply to them but they are honoring the totality of the hundred-plus mitzvot that are connected to the Temple. In that sense, they are actually keeping all of them.

Clean and Unclean

Intimately connected to the laws of the Temple and sacrifice are the laws of ritual purity, i.e., clean (*tahor*) and unclean (*tamei*). In fact, without a Temple today, most of the laws of clean and unclean are not applicable even to Jews. To a certain extent, all Jews are in a state of *tamei* today because the ritual mechanism for purification (ashes of a red heifer) is no longer available.

Jewish law declares that the Torah's twenty plus mitzvot surrounding ritual purity are never applicable to Gentiles, whether there is a Temple standing or not. The sages based this on their meticulous reading of the Torah's text. The Torah introduces many of the purity injunctions with "Speak to the people of Israel" (e.g., Leviticus 15:2, 12:2). They reasoned: "The people of Israel are

We vinden ook toespelingen in Paulus' brieven over de tienden dat, net als offers, een belangrijk onderdeel van de Temple was.⁴¹

En niet alleen de schepping, maar wij zelf, die de eerste vruchten van de Geest hebben, zuchten innerlijk terwijl we gretig wachten op de aanneming tot zonen, namelijk de verlossing van ons lichaam. (Romeinen 8:23)

Als het deeg als eerstelingen aangeboden heilig is, zo is het gehele deeg, en indien de wortel heilig is, zo zijn ook de takken. (Romeinen 11:16)

Paulus noemt zowel de mitswa van *challah*, het gebod om elk jaar een deel van het eerste van het deeg aan de priester te geven, als *bikkurim* ("eerste vruchten"), het bevel om een deel van de eerste gewassen naar de Tempel te brengen. Terwijl, nogmaals, op beide wordt gezinspeeld in metaforische zin, zouden deze analogieën alleen zinvol zijn als ze op de praktijk gebaseerd zijn. Dit wordt ondersteund door het feit dat de *Didache* een hele sectie aan het instrueren van niet-Joodse gelovigen in tienden wijdt, waarin tweemaal de term "naar het gebod" voorkomt.⁴²

Als je naar de Apostolische Geschriften kijkt, zien we dat de eerste gelovige gemeenschap een intens respect voor en band met de Heilige Tempel in Jeruzalem had. Ze kon eigenlijk een "Temple sekte" worden genoemd. Deze eerbied werd aan de nieuwe niet-Joodse bekeerlingen toegekend. In plaats van als een loutere bijzaak of bijkomstige deelnemersgroep beschouwd te worden, waren de niet-Joden een integraal onderdeel bij wat er in de Tempel gebeurde. Als ze deze rol accepteren en de mitswot eromheen respecteren, eren zij niet alleen de Tempel-gerelateerde geboden die rechtstreeks op hen van toepassing zijn, maar eren zij de totaliteit van de meer dan honderd mitswot die met de Tempel verbonden zijn. In die zin houden ze eigenlijk alle.

Rein en onrein

Nauw verbonden met de wetten van de Tempel en het offer zijn de wetten van rituele zuiverheid, d.w.z. rein (*tahor*) en onrein (*tamei*). In feite zijn vandaag, zonder een Tempel, de meeste van de wetten van rein en onrein zelfs niet voor Joden van toepassing. Tot op zekere hoogte, zijn alle Joden vandaag in een staat van *tamei*, want het ritueel mechanisme voor de zuivering (as van een rode vaars) is niet meer beschikbaar.

De Joodse wet verklaart dat de meer dan twintig Torah mitswot rond rituele zuiverheid nooit van toepassing zijn op niet-Joden, of er een Tempel staat of niet. De wijzen baseerden zich daarbij op hun nauwgezette lezing van de Torah tekst. De Torah begint vele van de zuiverheidsbevelen met "Spreek tot het volk van Israël" (bijv. Leviticus 15:2, 12:2). Ze redeneerden: "Het volk van Israël is onderwerp van deze zaken en niet-Joden

subject of these matters and not Gentiles" (*Sifra, Tazria* 1:1).⁴³ Although this is the prevailing rabbinic opinion today, it appears that the apostles did not fully agree, and they extended purity concerns to the Gentile believers.

According to the book of Acts, when Gentiles began coming to faith in Messiah early on, the initial pressing issue was whether or not they could be considered ritually clean. This is the whole reason for Peter's vision of the sheet and his trip to Cornelius's house in Acts 10. Therefore there seems to have been serious concern over the ritual purity status of Gentiles coming into faith in Messiah.

Additionally, the Master himself commands his Jewish followers to go and make disciples from all the nations, and the initial sign of their conversion was immersion (Matthew 28:19). Baptism in the church today has lost most of its Jewish symbolism. In first-century Judaism, immersion (*tevilah*) was directly connected with ritual purity. While certainly immersion has a symbolic meaning as well, one always immerses to remove ritual impurity. Thus, the fact that Gentiles were required to immerse in order to become disciples of Yeshua shows that they were in some sense moving from a state of *tamei* into a state of *tahor*. Therefore, the Torah's laws of ritual purity must, in some sense, apply to non-Jewish disciples. They have become sanctified Gentiles. There is even a tradition that Peter himself would not eat with Gentiles unless they repented and were immersed.⁴⁴ It is noteworthy that rabbinic law does not prescribe immersion for Gentiles except upon conversion to Judaism.

We can even find indications that Gentile believers kept some level of purity mitzvot based on some of the moral injunctions of the Apostle Paul in his letters to the Corinthians. For example:

Therefore go out from their midst, and be separate from them, says the Lord, and touch no unclean thing; then I will welcome you. (2 Corinthians 6:17)
Since we have these promises, beloved, let us cleanse ourselves from every defilement of body and spirit, bringing holiness to completion in the fear of God. (2 Corinthians 7:1)

Expressions like "touch nothing unclean" and "let us cleanse ourselves from every defilement," while used by Paul in a metaphorical, homiletic sense, are based on the purity rubrics of the Torah. For these sayings to make sense to Gentile readers, they had to have some basis in the actual practice of these laws. Paul touches

niet" (*Sifra, Tazria* 1:1).⁴³ Hoewel dit de heersende rabbijnse mening van vandaag is, lijkt het erop dat de apostelen het hier niet helemaal mee eens waren, en ze breidden de zuiverheidsaangelegenheden uit tot de niet-Joodse gelovigen.

Toen de niet-Joden begonnen tot geloof in de Messias te komen, was volgens het boek Handelingen al gauw de eerste urgente kwestie of ze al dan niet ritueel rein konden worden beschouwd. Dit is de hele reden voor het visioen van Petrus over het laken en zijn reis naar het huis van Cornelius in Handelingen 10. Daarom lijkt het of er ernstige bezorgdheid was over de rituele reinheidstatus van niet-Joden die tot geloof in de Messias kwamen.

Bovendien beveelt de Meester zelf zijn Joodse volgelingen om te gaan en van alle volken discipelen te maken, en het eerste teken van hun bekering was onderdompeling (Matteüs 28:19). De doop in de kerk van vandaag is het grootste deel van de Joodse symboliek kwijtgeraakt. In het Jodendom van de eerste eeuw was onderdompeling (*tevilah*) rechtstreeks met rituele zuiverheid verbonden. Hoewel onderdompeling zeker ook een symbolische betekenis heeft, dompelt men altijd onder om rituele onreinheid te verwijderen. Het feit dus dat de niet-Joden zich moesten onderdompelen om discipelen van Yeshua te worden, laat zien dat ze in zekere zin overgingen van een toestand van *tamei* in een toestand van *tahor*. Daarom moeten de Torah wetten van rituele zuiverheid, in zekere zin, voor niet-Joodse discipelen gelden. Zij zijn geheiligde niet-Joden geworden. Er is zelfs een traditie dat Petrus zelf niet met niet-Joden wou eten, tenzij zij zich bekeerd hadden en ondergedompeld waren.⁴⁴ Opmerkenswaardig is dat de rabbijnse wet onderdompeling voor niet-Joden niet voorschrijft, behalve bij bekering tot het Jodendom.

We kunnen zelfs aanwijzingen vinden dat niet-Joodse gelovigen een zekere mate van zuiverheid mitswot naleefden, gebaseerd op een aantal van de morele bevelen van de apostel Paulus in zijn brieven aan de Korintiërs. Bijvoorbeeld:

Paulus steunt bij z'n onderwijs op wat de mensen toen kenden

Gaat daarom uit hun midden, en scheidt u van hen af, zegt de Heere, en raakt het onreine niet aan, dan zal Ik u van harte verwelkomen. (2 Korintiërs 6:17)
Aangezien we deze beloften hebben, geliefden, laat ons onszelf reinigen van elke verontreiniging van lichaam en geest, om heiligheid tot voltooiing te brengen in de vreze Gods. (2 Korintiërs 7:1)

Uitdrukkingen als "raak niets onreins aan" en "laten wij ons reinigen van elke verontreiniging," ofschoon die door Paulus in overdrachtelijke, moraliserende zin, gebruikt zijn, zijn ze op de zuiverheidsrubrieken van de Torah gebaseerd. Opdat deze woorden op niet-Joodse lezers indruk zouden maken, moesten ze een zekere basis over de praktijk van deze wetten hebben. Paulus

on themes of clean and unclean once again in regard to mixed marriages between pagans and believers:

For the unbelieving husband is made holy because of his wife, and the unbelieving wife is made holy because of her husband. Otherwise your children would be unclean, but as it is, they are holy. (1 Corinthians 7:14)

Here, Paul seems to cross the line between using the clean and unclean laws in a "spiritual" sense and quoting outright purity halachah for Gentiles. In 1 Corinthians 15:29, he speaks of "being baptized on behalf of the dead," which refers to the Torah's process of ritual purification after coming in contact with a dead body (*tum'at hamet*).⁴⁵ In a letter to a mixed community of Jews and Gentiles, his wording seems to imply that he sees both groups as obligated to these laws of purity. Further evidence for Gentile believers following purity halachah can be found in early church literature. The *Didache* gives specific instructions regarding the initial immersion of the new Gentile believer:

And concerning baptism, baptize this way ... in living water. But if you have no living water, baptize into other water; and if you cannot do so in cold water, do so in warm. But if you have neither, pour out water three times upon the head. (Didache 7)

The *Didache's* instructions about immersing in "living water" correspond to the rabbinic requirement of *mayim chayim*. This requirement was seen as so essential to all immersions that if a natural body of water could not be found, specially constructed ritual baths were created called *mikva'ot* to collect living water. Although the *Didache* allows for alternatives under certain circumstances, the ideal way to immerse was in *mayim chayim*. Early Christian baptismal pools found in "Israel, Turkey, Greece, and Rome were built on the same principle as *mikva'ot*."⁴⁶ The *Canons of Hippolytus* gives similar instructions about "living water" and adds that one must remove anything that hinders complete contact with the water, including clothing and jewelry — instructions in complete accordance with rabbinic law.⁴⁷

There is also the early church practice of washing one's hands before prayer, which echoes the Jewish practice that was done in imitation of priestly purity regulations before offering sacrifices.⁴⁸

So fixed became this custom of washing the hands before divine service that the Christian Church adopted the Jewish

raakt thema's van rein en onrein nogmaals aan met betrekking tot gemengde huwelijken tussen heidenen en gelovigen:

Want de ongelovige man is geheiligd door zijn vrouw, en de ongelovige vrouw is geheiligd door haar man. Anders zouden immers uw kinderen onrein, maar zoals het is, zijn ze heilig. (1 Korintiërs 7:14)

Hier lijkt Paulus verder te gaan dan het gebruik van de rein en onrein wetten in een "spirituele" zin, en citeert voor niet-Joden regelrechte zuiverheid halacha. In 1 Korintiërs 15:29, spreekt hij van "gedoopt in naam van de doden", wat naar het Torah proces verwijst van rituele zuivering nadat men met een dood lichaam (*tum'at hamet*) in contact gekomen is.⁴⁵ In een brief aan een gemengde gemeenschap van Joden en niet-Joden, lijkt zijn formulering te impliceren dat hij beide groepen tot deze wetten van zuiverheid verplicht ziet. Verder bewijs voor niet-Joodse gelovigen die zuiverheid halacha naleven is in de oude kerkliteratuur te vinden. De *Didache* geeft specifieke instructies m.b.t. de eerste onderdompeling van de nieuwe niet-Joodse gelovige:

En met betrekking tot de doop, doop op deze manier ... in levend water. Maar als je geen levend water hebt, doop in ander water; en als je het niet kunt doen in koud water, doe het dan in warm. Maar als je geen van beide hebt, giet water drie keer op het hoofd. (Didache 7)

De instructies van de *Didache* over onderdompelen in "levend water" komen overeen met de rabbijnse eis van *mayim chayim*. Deze eis werd als zo essentieel voor alle onderdompelingen gezien dat als een natuurlijk lichaam van water niet kon worden gevonden, speciaal geconstrueerde rituele baden werden gemaakt, *mikva'ot* genoemd, om levend water te verzamelen. Hoewel de *Didache* onder bepaalde omstandigheden alternatieven toelaat, was de ideale manier om in *mayim chayim* (levend water) onder te dompelen. De vroegchristelijke doopbaden in "Israël, Turkije, Griekenland en Rome gevonden, werden volgens hetzelfde principe als *mikva'ot* gebouwd."⁴⁶ De *Canons van Hippolytus* geven gelijkaardige instructies omtrent "levend water" en voegt eraan toe dat men alles moet verwijderen wat volledig contact met het water belemmert, met inbegrip van kleding en sieraden — instructies die volledig in overeenstemming zijn met de rabbijnse wet.⁴⁷ In de begintijd van de kerk was er ook de praktijk van het handen wassen voor het gebed, een imitatie van de priesterlijke zuiverheidsvoorschriften vóór het aanbieden van offers; iets dat de Joodse praktijk echoot.⁴⁸

Zo vast werd deze gewoonte van het wassen van de handen voor de goddelijke dienst, dat de christelijke kerk de Joodse gewoonte

*custom of providing the worshipers with fountains or basins of water.*⁴⁹

All of this evidence points to early Gentile believers observing some level of purity halachah. However, the actual specifics of a Gentile believer's obligation to purity laws is difficult to assess and certainly beyond the scope of this article. (For that matter, the actual specifics of a Jewish person's obligation to purity laws outside of a Temple context are equally difficult to assess.) While this becomes a mute point in light of the destruction of the Temple, it is certainly something that will need to be considered for the Messianic Kingdom. After all, the book of Revelation tells us that "nothing unclean will ever enter" the New Jerusalem (Revelation 21:27).

Set-Time Prayers

Another outgrowth of the Temple mitzvot was the concept of prescribed daily times of prayer. Prayer itself is one of the 613 commandments.⁵⁰ The Torah states: "Serve the LORD your God with all your heart" (Deuteronomy 10:12). The sages ask, "What is the Service of the Heart? Prayer."⁵¹ "Serve" in this passage is the word *avodah* which is also used to describe the priests' duties in the Temple. Thus there remains a close connection between prayer and the Temple. Furthermore, Numbers 28 states that the daily offerings of the Temple were to take place at the "appointed time" (*moed*), a phrase that is also used in connection with the feasts. Thus, the twice-daily times of sacrifice, morning and afternoon (along with an eventual addition of a third time for recitation of the evening *shema*) became times of *avodah*, not just for the priests in the Temple but for the regular Israelite as well. Therefore, in the Jewish mindset, the Torah's obligation to pray is specifically fulfilled by praying at the daily times of sacrifice.

The Apostle Paul exhorts Gentile believers to "pray without ceasing" (1 Thessalonians 5:17), "be constant in prayer" (Romans 12:12), and "continue steadfastly in prayer" (Colossians 4:2). All of these passages imply that Paul considered the Torah's commandment to pray as incumbent upon Gentile believers. They also imply close connection to the daily sacrifice in the Temple which was called the *korban tamid*, which means "continual offering" (Numbers 28:6).

We find Cornelius the God-fearer praying at these set times.

At Caesarea there was a man named Cornelius, a centurion of what was known as the Italian Cohort, a devout man who feared God with all his household, gave alms generously to the people, and prayed continually to God. About the ninth hour of

*aannam van de aanbidders te voorzien van fonteinen of waterbekkens.*⁴⁹

Dit alles wijst erop dat de vroege niet-Joodse gelovigen een zekere mate van zuiverheidshalacha naleefden. De feitelijke details van de verplichting van een niet-Joodse gelovige t.a.v. zuiverheidswetten zijn echter moeilijk in te schatten en vallen zeker buiten het bestek van dit artikel. (Overigens zijn de feitelijke details van de verplichting van een Joods iemand t.a.v. de zuiverheidswetten buiten een Tempelcontext even moeilijk in te schatten.) Hoewel dit weinig belang heeft gezien de verwoesting van de Tempel, is het zeker iets dat voor het Messiaanse Koninkrijk moet worden overwogen. Het boek Openbaring vertelt ons immers over het Nieuwe Jeruzalem dat er "niets onreins ooit zal binnenkomen" (Openbaring 21:27).

Vastgestelde Gebedstijden

Een ander uitvloeisel van de Tempel mitzwot was het concept van de voorgeschreven dagelijkse tijden van gebed. Het gebed zelf is een van de 613 geboden.⁵⁰ De Torah zegt: "Dien de HEERE, uw God, met heel uw hart" (Deuteronomium 10:12). De wijzen vragen: "Wat is de Dienst van het Hart? Gebed."⁵¹ "Dien" in deze passage is het woord *avodah* dat ook wordt gebruikt om de priestertaken in de Tempel te beschrijven. Er blijft dus een nauw verband tussen het gebed en de Tempel. Bovendien stelt Numeri 28 dat de dagelijkse offers van de Tempel op de "vastgestelde tijd" (Moed) moesten plaatsvinden, een zin die ook in verband met de feesten wordt gebruikt. Zo werden de tweemaal daagse offer-tijden, 's ochtends en 's middags (samen met een eventuele toevoeging van een derde tijd voor het voordragen van het avond *shema*) tijden van *avodah*, niet alleen voor de priesters in de Tempel, maar ook voor de gewone Israëliet. Daarom is in het joodse denken, de Torah verplichting om te bidden specifiek vervuld door te bidden op de dagelijkse tijden van het offer.

De apostel Paulus spoort niet-Joodse gelovigen aan om "te bidden zonder ophouden" (1 Tessalonicenzen 5:17), "constant in gebed te zijn" (Romeinen 12:12), en "in het gebed standvastig vol te houden" (Kolossenzen 4:2). Al deze passages geven te verstaan dat Paulus het Torah gebod om te bidden als de plicht van niet-Joodse gelovigen beschouwde. Ze impliceren ook een nauwe band met het dagelijkse offer in de Tempel dat *korban tamid* werd genoemd, wat "voortdurend offer" betekent (Numeri 28:6).

We komen de Godvrezende Cornelius tegen, biddend op deze vastgestelde tijden.

In Caesarea was er een man genaamd Cornelius, een hoofdman van wat bekend stond als de Italiaanse Cohort, een vrome man die God vreesde met zijn gehele huis, royaal aalmoezen aan het volk gaf en voortdurend tot God bad. Rond het negende uur van de dag

the day he saw clearly in a vision an angel of God come in and say to him, "Cornelius."
(Acts 10:1-3)

The "ninth hour" would correspond to the time of the afternoon sacrifice. As a Gentile, Cornelius was joining in with greater Israel at these appointed times of prayer. Once again turning to the *Didache*, which was written as a manual of living for Gentile believers, we find the injunction to pray the Lord's prayer "three times each day,"⁵² correspond to the three Jewish prayer times of *shacharit* (morning), *minchah* (afternoon), and *ma'ariv* (evening). Given the early date of composition for the document (first century CE) and the purported connection to the twelve apostles, it indicates that the early Gentile believers were indeed praying at the set times along with the rest of Israel. It appears as well that they did not just consider it a voluntary action but as a bounden duty. It should also be noted that the primary prayer in Jewish tradition recited at the set times of prayer was the *Shemoneh Esreh*, and it is not surprising that fragments and reworkings of this prayer appear in church literature.⁵³ Moreover, outside of Protestant Evangelicalism, most Christians in the world today still observe set times of prayer. Christian liturgical traditions, whether Greek Orthodox, Syriac, Coptic, or Roman Catholic, all trace the set hours of Christian prayer back to Jewish practice.⁵⁴

Mealtime Blessings

Not only were Gentile believers participating in set-time prayers along with the rest of Judaism, but they were also following the Torah's injunction to bless HaShem at meal times. Deuteronomy 8:10 tells the children of Israel, "And you shall eat and be full, and you shall bless the LORD your God." Judaism interpreted that commandment as the obligation to say a blessing of thanksgiving after the meal, referred to as "blessing for the food, (*birkat hamazon*)." The blessing thanks God for the food that has just been eaten. By extension, the sages also enjoined that one make a short blessing before the meal as well. They cite Psalm 24:1:

Rab Judah said in the name of Samuel: To enjoy anything of this world without a benediction is like making personal use of things consecrated to heaven, since it says: The earth is the Lord's and the fullness thereof." (b.Berachot 35a)⁵⁵

In the mind of the sages, to experience a benefit from something without first giving thanks to God shows ingratitude — or even worse, it is like stealing from

zag hij duidelijk in een visioen een engel van God komen en tegen hem zeggen: "Cornelius".
(Handelingen 10:1-3)

Het "negende uur" komt overeen met de tijd van het namiddag offer. Als een niet-Jood, deed Cornelius mee in het grotere Israël op deze vastgestelde tijden van gebed. Nogmaals, terugkomend op de *Didache*, die als een levenswijze handleiding voor gelovigen uit de heidenen werd geschreven, vinden we het bevel om het Onze Vader "drie keer per dag" te bidden,⁵² overeenkomend met de drie Joodse gebedstijden: *shacharit* ('s ochtends), *minchah* bid ('s namiddags), en *ma'ariv* ('s avonds). Gezien het vroege tijdstip van samenstelling van het document (eerste eeuw n.Chr.) en de vermeende band met de twaalf apostelen, betekent dit dat de eerste niet-Joodse gelovigen inderdaad op de gestelde tijden aan het bidden waren, samen met de rest van Israël. Het lijkt ook dat ze het niet alleen beschouwden als iets uit vrije wil, maar als een heilige plicht. Ook moet worden opgemerkt dat het primaire gebed in de Joodse traditie op de ingestelde tijden van gebed gereciteerd het *Shemoneh Esreh* (achttiende gebed) was, en het is niet verwonderlijk dat fragmenten en bewerkingen van dit gebed in de kerkliteratuur voorkomen.⁵³ Bovendien nemen, behalve bij het protestants evangelicalisme, de meeste christenen in de wereld van vandaag nog steeds vaste tijden van gebed in acht. Bij de Christelijke liturgische tradities, zij het Grieks-orthodoxe, Syrische, Koptische, of Rooms-Katholieke, voeren alle Christelijke gebedstijden terug naar de Joodse praktijk.⁵⁴

Etenstijd Zegeningen

Niet alleen namen niet-Joodse gelovigen deel aan de vastgestelde gebedstijden, samen met de rest van het Jodendom, maar ze volgden ook het Torah gebod na om HaShem bij de maaltijd te zegenen. Deuteronomium 8:10 zegt tot de kinderen van Israël: "En gij zult eten en verzadigd worden, en gij zult de HEER, uw God zegenen." Het Jodendom interpreteerde dat gebod als de verplichting om na de maaltijd een zegen van dankzegging te zeggen, aangeduid als "zegening voor het eten, (*birkat hamazon*)." De zegening dankt God voor het voedsel dat net is opgegeten. Trouwens, de wijzen gelasten eveneens dat men ook een korte zegening vóór de maaltijd zou zeggen. Zij halen Psalm 24:1 aan:

Rabbi Judah zei in de naam van Samuel: Iets van deze wereld genieten zonder een zegen is als het persoonlijke gebruik maken van dingen die aan de hemel gewijd zijn, want er staat: De aarde is van de Heer en haar volheid." (b.Berachot 35a)⁵⁵

In de geest van de wijzen, is een nutervaring zonder eerst God te danken een blijk van ondankbaarheid - of erger nog, het is als van HaShem stelen door van

HaShem by causing something holy to become profane, since everything belongs to him.

In Paul's discussion in 1 Corinthians of the prohibition of eating meat sacrificed to idols, he too cites Psalm 24:1 and in a similar fashion.⁵⁶ The citation of this verse would only make sense for Paul's primarily non-Jewish readership if they were reciting pre-meal blessings and were aware of the rabbinic interpretation of the verse. He tells them to "partake with thankfulness" and says of himself, "I give thanks" (1 Corinthians 10:30). In other words, they were reciting pre-meal *berachot* (blessings).

Gentile believers felt commanded to bless HaShem at mealtimes both before and after they eat.

Paul also refers to the practice of the *birkat hamazon* in his discussion of the Last Supper. It is customary in some circles to include a cup of wine in the after-meal blessing, and this cup is referred to as the *kos shel berachah* ("cup of blessing").⁵⁷ Paul refers specifically to the name of this cup when he states: "Is not the cup of blessing which we bless a sharing in the blood of Christ?" (1 Corinthians 10:16). Once again, this type of imagery would only make sense to an audience who was already familiar with the practice and the vocabulary.

As was the case with the daily times of prayer, the *Didache* instructs the Gentiles to follow the Torah by reciting mealtime blessings. The document presents specific, liturgical prayers for Gentiles to recite before and after meals.⁵⁸ Scholars have noted the similarity in form and wording between the *Didache* mealtime prayers and the traditional *berachot* and *birkat hamzon*.⁵⁹ All of this evidence points to the fact that Gentile believers felt commanded to bless HaShem at mealtimes both before and after they eat.

The Sign Commandments

Even when we examine the sign commandments of the Torah and markers of Jewish identity which are not incumbent on Gentiles, the Gentile believers are not completely off the hook. Although the Gentile disciples are not specifically commanded to "guard" them in the sense of observing them, they do need to "guard" them in the sense of protecting them. For example, take the *mitzvah* of circumcision (*brit milah*); the apostles clearly do not bind this sign of the covenant upon Gentile believers, but they are to help protect this *mitzvah* by not blurring the lines of distinction. Paul states:

Was anyone at the time of his call already circumcised? Let him not seek to remove

iets heiligs iets gewoons te maken, omdat alles van hem is.

In Paulus' bespreking in 1 Korintiërs van het verbod op het eten van aan afgoden geofferd vlees, citeert hij ook Psalm 24:1 en op een soortgelijke manier.⁵⁶ De aanhaling van dit vers zou alleen betekenis hebben voor Paulus' voornamelijk niet-joodse lezers als ze zegeningen vóór de maaltijd zeggen en op de hoogte waren van de rabbinse interpretatie van het vers. Hij draagt hen op "met dankbaarheid deel te nemen" en zegt van zichzelf: "Ik dank" (1 Kor. 10:30). M.a.w., ze zegden vóór-de-maaltijd *berachot* (zegeningen).

Niet-Joodse gelovigen voelden zich verplicht om HaShem tijdens de maaltijden te zegenen, zowel voor als na het eten.

Paulus verwijst in zijn bespreking van het Laatste Avond-maal ook naar de praktijk van het *birkat hamazon*. Het is in sommige kringen gebruikelijk om in de zegen na de maaltijd een beker wijn erbij te nemen, en deze beker wordt *kos shel beracha* ("beker der zegening") genoemd.⁵⁷ Paulus verwijst specifiek naar de naam van deze beker als hij stelt: "Is de beker der dankzegging, die we zegenen, niet een delen in het bloed van Christus?" (1 Kor. 10:16) Nogmaals, dit soort beeldspraak zou slechts zin hebben bij een publiek dat al met de praktijk en de woordenschat vertrouwd was.

Zoals het geval was met de dagelijkse gebedstijden, instrueert de *Didache* de niet-Joden om de Thora te volgen door het zeggen van de maaltijdzegeningen. Het document bevat specifieke, liturgische gebeden voor niet-Joden om voor en na de maaltijden uit te spreken.⁵⁸ Geleerden hebben de overeenkomst in vorm en formulering vastgesteld tussen de *Didache* maaltijdgebeden en de traditionele *berachot* (zegeningen) en *birkat hamzon*.⁵⁹ Al dit bewijs wijst op het feit dat niet-Joodse gelovigen zich verplicht voelden om HaShem te zegenen tijdens de maaltijden, zowel voor als na het eten.

De Teken Geboden

Zelfs als we de teken-geboden van de Thora en de merktekens van joodse identiteit onderzoeken, waar niet-Joden niet toe verplicht zijn, kunnen niet-Joodse gelovigen daar niet zomaar aan voorbij gaan. Hoewel de niet-Joodse discipelen niet specifiek opgedragen worden om ze te "bewaken", in de zin van ze na te leven, moeten zij ze "bewaken" in de zin van beschermen. Neem bijvoorbeeld de *mitzvah* van de besnijdenis (*brit milah*); de apostelen hebben dit teken van het verbond duidelijk niet aan niet-Joodse gelovigen verbonden, maar ze moeten deze *mitzvah* helpen beschermen door het onderscheid niet te vervagen. Paulus zegt:

Was er iemand op het moment van zijn roeping reeds besneden? Laat hem niet trachten de

the marks of circumcision. Was anyone at the time of his call uncircumcised? Let him not seek circumcision. (1 Corinthians 7:18)

Gentiles are specifically enjoined not to be circumcised for the ritual covenantal status. We can assume that, like Maimonides,⁶⁰ the apostles would have no problem with Gentiles voluntarily being circumcised for the sake of the *mitzvah*, but to do so complete with expectation of covenantal status as Jews would be to "seek circumcision" in the Pauline sense.

In regards to other sign commandments, there are aspects of these mitzvot that Gentiles are not obligated to keep and other aspects that they *are* obligated to keep. Take for instance the injunctions of Shabbat. Thousands of years before the Torah was given to Israel at Mount Sinai, God laid the foundation of Shabbat by resting on the seventh day himself.⁶¹ The Sabbath became an explicit commandment and a sign between God and the Jewish people only after God delivered Israel from Egypt.

And the LORD said to Moses, "You are to speak to the people of Israel and say, 'Above all you shall keep my Sabbaths, for this is a sign between me and you throughout your generations, that you may know that I, the LORD, sanctify you ... It is a sign forever between me and the people of Israel that in six days the LORD made heaven and earth, and on the seventh day he rested and was refreshed.'" (Exodus 31:12-13, 17)

The Sabbath is the seal of the covenant that God made with Israel on Mount Sinai, and its observance is the "sign" (*ot*) of the unique relationship that God has with the people of Israel. Rashi comments on these verses:

It is a great sign between us that I chose you through My allotting My day of rest for your rest ... That is for the nations to know through it "that I am HaShem Who sanctifies you."⁶²

The Sabbath "sign of the covenant" includes observing the numerous Sabbath prohibitions found in the Torah, which the sages later classified into thirty-nine prohibitions. None of these stipulations are found in the Genesis narrative where the universal Shabbat principle is introduced.

But even in the Exodus 31 narrative, we get a sense that there is another aspect to the Sabbath. Not only is it a sign of God's sanctification of Israel, i.e., the exodus from Egypt, which is, of course, a uniquely Jewish experience, but the Sabbath is also a sign "that in six days the LORD made heaven and earth, and on the seventh day he rested and was

merktekens van de besnijdenis te verwijderen. Was er iemand op het moment van zijn roeping onbesneden? Laat hem de besnijdenis niet zoeken. (1 Korintiërs 7:18)

Niet-Joden worden specifiek bevolen zich niet te laten besnijden t.b.v. de rituele verbondsstatus. We kunnen aannemen dat, zoals Maimonides,⁶⁰ de apostelen geen probleem zouden hebben met niet-Joden die zich vrijwillig omwille van de *mitzvah* lieten besnijden; maar dat doen, met de verwachting van de verbondsstatus als Jood, zou volgens het begrip van Paulus "de besnijdenis zoeken" zijn.

Met betrekking tot andere teken-geboden, zijn er aspecten van deze mitzvot waartoe niet-Joden niet verplicht zijn ze te houden en andere aspecten die zij *wel* verplicht zijn te houden. Neem bijvoorbeeld de bevelen m.b.t. Shabbat. Duizenden jaren voordat de Thora aan Israël op de berg Sinai werd gegeven, legde God de basis van de Shabbat door zelf op de zevende dag te rusten.⁶¹ De sabbat werd slechts een uitdrukkelijk gebod en een teken tussen God en het Joodse volk, nadat God Israël uit Egypte verlost had.

En de HEERE zeide tot Mozes: "Je moet met het volk van Israël spreken en zeggen: 'Bovenal zult gij mijn Sabbatten houden, want dit is een teken tussen Mij en u, doorheen uw geslachten, opdat gij weet, dat Ik, de HEER, u heilig ... Het is een teken voor altijd tussen mij en het volk van Israël dat de HEER in zes dagen de hemel en de aarde gemaakt heeft, en op de zevende dag heeft Hij gerust en is op adem gekomen.'" (Exodus 31:12-13, 17)

De sabbat is het zegel van het verbond dat God met Israël op de berg Sinai maakte, en de viering ervan is het "teken" (*ot*) van de unieke relatie die God met het volk van Israël heeft. Rashi becommentarieert deze verzen:

Het is een groot teken tussen ons, dat Ik u koos door Mijn toewijzen van Mijn rustdag als uw rust... Dat is opdat de naties daardoor weten "dat ik de HEERE ben, die u heiligt."⁶²

Het sabbat "teken van het verbond" omvat het naleven van de vele sabbat verboden in de Thora, die de wijzen later in negenendertig verboden indeelden. Geen enkel van deze bepalingen zijn te vinden in het Genesis verhaal waar het universele Shabbatprincipe wordt geïntroduceerd.

Maar zelfs in het Exodus 31 verhaal, krijgen we een gevoel dat er een ander aspect van de sabbat is. Niet alleen is het een teken van Gods heiliging van Israël, d.w.z. de uittocht uit Egypte, die natuurlijk een unieke Joodse ervaring is, maar de sabbat is ook een teken "dat de HEER in zes dagen de hemel en de aarde gemaakt heeft, en op de zevende dag heeft Hij gerust en is op

refreshed," which is a universal experience. In that way, the Sabbath retains its original meaning from Genesis as well as taking on the narrower covenantal context with Israel. These two distinct purposes are confirmed when we examine Shabbat in the two accounts of the Ten Commandments:

You shall remember that you were a slave in the land of Egypt ... Therefore the LORD your God commanded you to keep (shamar) the Sabbath day. (Deuteronomy 5:15) Remember (zachar) the Sabbath day, to keep it holy ... For in six days the LORD made heaven and earth, the sea, and all that is in them, and rested the seventh day. Therefore the LORD blessed the Sabbath day and made it holy. (Exodus 20:8, 11)

Even when we examine the sign commandments of the Torah and markers of Jewish identity ... the Gentile believers are not completely off the hook. In the context of the exodus from Egypt, the injunction is to "keep" or guard the Sabbath, whereas in the context of creation, the injunction is to "remember" the Sabbath. Sabbath therefore serves dual intentions. Some of the sages felt that because certain aspects of Shabbat are pre-Sinai, all of mankind were obligated to "remember" the Sabbath.

Thus it says [in the Decalogue], "Remember the Shabbos day," indicating that even those who do not observe [Shabbos by refraining from work] are at least included in [the commandment of] remembering [Shabbos]. All the nations are obligated to remember the Shabbos day in order to implant in their hearts belief in creation ex nihilo [since Shabbos is a sign that God created the world] which bears witness that God's testimony to His existence is trustworthy, since included in the seven Noachide commandments is [the commandment] that they should not worship idols. (Keli Yakar to Exodus 28:7 [Levine])

Believers are expected to take up the mitzvot of the Torah incumbent upon them and live a kingdom lifestyle.

This seems to be in line with the apostles and the practice of the early believing community. We see evidence throughout the book of Acts that the God-fearing Gentile believers attended synagogue on Sabbath with the rest of the Jewish community.⁶³ It seems to have been a general assumption of the apostolic community, and it is relevant to our discussion, because synagogue attendance is one of the hallmarks of Sabbath observance. Obviously, at a bare minimum, the Gentile participating in the synagogue did not work on Saturdays. Gentile

adem gekomen", dat is een universele ervaring. Op die manier behoudt de sabbat zijn oorspronkelijke betekenis van Genesis maar krijgt ook de engere verbond context met Israël. Deze twee verschillende doeleinden worden bevestigd wanneer we Shabbat in de twee verslagen van de Tien Geboden onderzoeken:

Gij zult gedenken, dat gij een slaaf in het land van Egypte was ... Daarom heeft de HEER, uw God, u geboden de sabbatdag te bewaren (shamar). (Deuteronomium 5:15) Gedenk (zachar) de sabbatdag, dat gij die heiligt ... Want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte op de zevende dag. Daarom zegende de HEERE de sabbatdag en heiligde die. (Exodus 20:8, 11)

Zelfs als we de teken-geboden van de Thora en de merktekens van joodse identiteit onderzoeken ... kunnen niet-Joodse gelovigen er niet zomaar aan voorbij gaan. In het kader van de uittocht uit Egypte, is het gebod de sabbat te "houden" of te bewaren, terwijl in het kader van de schepping, het gebod de sabbat "gedenken" is. Sabbath heeft derhalve een dubbele bedoeling. Sommige van de wijzen hadden dat gevoel omdat bepaalde aspecten van Shabbat pre-Sinai zijn; de gehele mensheid was verplicht om de sabbat te "houden".

Zo staat er [in de Tien Geboden]: "Gedenk de Shabbos dag," wat aangeeft dat zelfs degenen die [Shabbos, door af te zien van werk] niet houden, ten minste in [het gebod van] [Shabbos] herinneren opgenomen zijn. Alle volken zijn verplicht om de Shabbos dag te gedenken om in hun hart geloof in de schepping ex nihilo te zaaien [aangezien Shabbos een teken is dat God de wereld schiep], dat getuigt dat God's getuigenis van Zijn bestaan te vertrouwen is, want in de zeven Noachidische geboden is [het gebod] opgenomen dat zij geen afgoden zouden aanbidden. (Keli Yakar naar Exodus 28:7 [Levine])

Van gelovigen wordt verwacht de Torah mitzvot op te pakken die hen opgelegd zijn en een koninkrijk levensstijl te leven.

Dit lijkt in lijn te zijn met de apostelen en de praktijk van de eerste gelovige gemeenschap. In het hele boek Handelingen zien we bewijs dat de godvrezende gelovigen uit niet-Joden met de rest van de Joodse gemeenschap op Sabbath naar de synagoge gingen.⁶³ Het lijkt algemeen door de apostolische gemeenschap aangenomen te zijn geweest, en het is relevant voor onze bespreking, omdat naar de synagoge gaan één van de kenmerken van het sabbat houden is. Uiteraard heeft de niet-Joodse deelname aan de synagoge op zaterdag, als absolute minimum, niet gewerkt. De niet-Joodse

participation in the synagogue is, in and of itself, evidence that some Gentile believers did observe the seventh-day Sabbath to some degree. Berndt Schaller writes:

*The primitive Christian community largely kept the Sabbath, more strictly in the case of Jewish Christians, but in fact that of some Gentile Christians as well.*⁶⁴

Thus Gentile believers, while not keeping the Sabbath as strictly as their Jewish brethren, were "remembering Shabbat" in their own right and would not have even thought to ignore God's holy day as most Christians do today.

Conclusion

Although we have covered quite a number of the mitzvot to which Gentile believers in Yeshua are obligated to, this is by no means a conclusive study or a complete list of those commandments. Instead, my intention in this article has been to demonstrate that, aside from a few "sign" commandments and specific identity markers unique to the Jewish people, the apostles and the earliest believing community considered Gentiles as obligated to almost all of the rest of the commandments of the Torah. In fact, even in the mitzvot that Gentiles are specifically not obligated to keep, there are expectations to protect those mitzvot.

Just like Jews, Gentile believers are expected to take up the mitzvot of the Torah incumbent upon them and live a kingdom lifestyle that was full of ethical concerns, moral considerations, and ritual practices. In short, the Gentile believers practiced Judaism along with the Jewish believers, albeit as it applied to them as non-Jews. All of God's people have a special role within his kingdom, and we all have commandments that we are required to carry out in order to live a life of holiness in a manner worthy of our Master.

For you know how, like a father with his children, we exhorted each one of you and encouraged you and charged you to walk in a manner worthy of God, who calls you into his own kingdom and glory. (1 Thessalonians 2:11-12)

deelname aan de synagoge is, op zichzelf al, het bewijs dat sommige niet-Joodse gelovigen de sabbat van de zevende dag tot op zekere hoogte naleefden. Berndt Schaller schrijft:

*De primitieve christelijke gemeenschap hield grotendeels de sabbat, strikter in het geval van Joodse christenen, maar in feite ook in het geval van sommige niet-Joodse christenen.*⁶⁴

Dus niet-Joodse gelovigen, ofschoon ze de sabbat niet zo strikt als hun Joodse broeders hielden, "gedachten de Shabbat" naar hun eigen goeddunken en moeten er zelfs niet aan gedacht hebben om Gods heilige dag te negeren, zoals de meeste christenen vandaag doen.

Conclusie

Hoewel we een groot aantal van de mitzvot overlopen hebben waartoe niet-Joodse gelovigen in Yeshua toe verplicht zijn, is hiermee geenszins het laatste woord gezegd, noch een volledige lijst van die geboden gegeven. Het was daarentegen in dit artikel mijn bedoeling om aan te tonen dat, afgezien van een paar "teken" geboden en specifieke identiteits kenmerken die uniek voor het Joodse volk zijn, de apostelen en de eerste gelovige gemeenschap niet-Joden als verplicht beschouwden tot bijna alle andere geboden van de Thora. Sterker nog, zelfs in de mitzvot welke niet-Joden niet specifiek verplicht zijn te houden, zijn er verwachtingen t.a.v. het beschermen van deze mitzvot. Net als van Joden, wordt van niet-Joodse gelovigen verwacht van de mitzvot van de Torah voor hen geldend te nemen en een koninkrijk levensstijl te leven, vol van ethische bezorgdheid, morele overwegingen, en rituele praktijken. Kort gezegd, de niet-Joodse gelovigen beoefenden Jodendom samen met de Joodse gelovigen, ongeacht of het op hen als niet-Joden van toepassing was. Heel Gods volk heeft een bijzondere rol binnen zijn koninkrijk, en we hebben allemaal geboden die wij moeten uitvoeren met het oog op een leven leiden van heiligheid op een manier onze Meester waardig.

Want u weet hoe, zoals een vader met zijn kinderen, we ieder van u vermaand en aangemoedigd hebben en opgedragen om te wandelen op een manier die God waardig is, die u roept tot zijn eigen Koninkrijk en heerlijkheid. (1 Tessalonicenzen 2:11-12)

Endnotes

- 1 Cf. Deuteronomy 5:27.
- 2 Exodus 34:15.
- 3 See also Revelation 2:14, 20.
- 4 Peter J. Tompson, *Paul and the Jewish Law* (Minneapolis, MN: Fortress Press, 1991), 180-181.
- 5 E.g., 1 Corinthians 12:2 and 1 Thessalonians 1:9-10.
- 6 Paul Barnett, *The Second Epistle to the Corinthians: The New International Commentary on the New Testament* (Grand Rapids, MI: Eerdmans Publishing, 1997), 350.
- 7 Origen, *Against Celsus* 4:31, see David W. Bercot, *A Dictionary of Early Christian Beliefs* (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, 1998), 351-354.
- 8 Reiner Sörries, "Images," *The Encyclopedia of Christianity* 658-660.
- 9 There is a parallel practice in the early church that is now only practiced in Greek Orthodox circles of woman refraining from taking communion during their menstrual cycle. See Charlotte Elisheva Fonrobert, *Menstrual Purity: Rabbinic and Christian Reconstructions of Biblical Gender* (Stanford, CA: Stanford University Press, 2002).
- 10 Cf. 1 Timothy 2:9-10 and 1 Corinthians 7:1-2.
- 11 E.g., 1 Corinthians 7:10ff and Romans 7:2ff.
- 12 E.g., Genesis 34:31, 38:24, Leviticus 19:29, 21:7, 9, 14; Numbers 25:1, Deuteronomy 22:21.
- 13 John B. Polhill, *The New American Commentary: Acts* (Nashville, TN: Broadman Press 1992), 330.
- 14 Joseph A. Fitzmyer, *The Acts of the Apostles: A New Translation with Introduction and Commentary* (New York, NY: Yale University Press, 1998), 557.
- 15 Tompson, *Paul and the Jewish Law*, 178-179.
- 16 "'Things strangled' (pniktwn) are prohibited in Leviticus 17:13. The difficulty with this term in the apostolic decree has arisen simply because Leviticus 17:13 is a positive prescription: that animals killed for eating must be slaughtered in such a way that their blood drains out. Abstention from pniktwn is the negative corollary, for an animal killed in such a way that the blood remains 'choked.'" See Bauckham, *The Book of Acts in its First Century Setting, Volume 4: Palestinian Setting*, 459.
- 17 In Acts 10:14, Peter may be referring to the fact that he has never eaten meat that has not been ritually slaughtered when he states "I have never eaten anything that is common [*chullin*]." Joseph Shulam writes: "Since *chullin* may also refer to the manner in which unconsecrated animals are slaughtered, Peter may be implying that he has never eaten anything which has been improperly slaughtered according to the halakhot of *chullin*." See Joseph Shulam and Hilliary LeCornu, *A Commentary on the Jewish Roots of Acts* (2 vols.; Jerusalem, Israel: Academon, 2003), 1:566.
- 18 Philo, *The Special Law* 4:122; *Joseph and Aseneth* 8:5.
- 19 Polhill, *The New American Commentary: Acts*, 330.
- 20 Jeffery, Tigay, *JPS Torah Commentary: Deuteronomy* (Philadelphia: Jewish Publication Society, 1996), 125.
- 21 Oskar Skarsaune, *In the Shadow of the Temple* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 2002), 239.
- 22 Many scholars have been puzzled as to why there are three dietary laws and one that is not and therefore have proposed theories as to what *porneia* actually was originally in this context. At least one scholar has suggested emending *porneia* ("sexual immorality," *porneia*) to *porkeia* ("food made of pork," *porkeia*), thereby making all of the prohibitions dietary in nature. See H. H. Johnson, "The Acts, XV. 29," *The Classical Review* 33:5/6 (August/ September 1919): 100-101.
- 23 Michelle Murray, *Playing a Jewish Game: Gentile Christian Judaizing in the First and Second Centuries CE* (Ontario, Canada: Wilfrid Laurier University Press, 2004), 62.
- 24 Daniel Lancaster, *The Holy Epistle to the Galatians: Sermons on a Messianic Jewish Approach* (Marshfield, MO: First Fruits of Zion, 2011), 252-253.
- 25 Cf. Colossians 3:20.
- 26 b.*Kiddushin* 31a.
- 27 b.*Kiddushin* 32b.
- 28 1 Timothy 6:20; 1 Peter 2:1.
- 29 Jude 1:8-10; 1 Timothy 1:20.
- 30 1 Corinthians 16:1-4; 2 Corinthians 8:7-15, 9:7.
- 31 2 Timothy 2:15, 3:16-17, 4:1-4; Romans 15:4; Colossians 3:16; 1 Timothy 3:15, 4:15; Colossians 3:16.
- 32 Ephesians 5:28-32; 1 Corinthians 6:15-17.
- 33 Romans 12:13, 12:20; 3 John 1:5-8; 1 Peter 4:9.
- 34 Cf. 1 Corinthians 9:7-10.
- 35 Luke 10:29-37.
- 36 Tertullian, *Against Marcion* 17; *Apostolic Constitutions* 47:44. For a full treatment of the topic see Robert P.

Maloney, "The Teaching of the Fathers on Usury: An Historical Study on the Development of Christian Thinking," *Vigiliae Christianae* 27: 4 (December 1973), 241-265.

37 See m.*Middot* 2:3; Josephus, *Jewish War* 5:5:2 and *Antiquities* 15:11:5.

38 Cf. b.*Nazir* 62a.

39 m.*Shekalim* 1:5.

40 b.*T'rumah* 7a.

41 See also 1 Corinthians 15:20-23, 16:15; 1 Clement 29:1-3, 30:1.

42 *Didache* 13.

43 See Christine Elizabeth Hayes, *Gentile Impurities and Jewish Identities* (New York, NY: Oxford University Press, 2002), 109ff.

44 *Clementine Homilies* 13:4.

45 Numbers 19:11-22.

46 Gordon Moyes, *A Fresh Look at New Testament Baptism* (Gordon Moyes, 1990), 24. Cited 30 November 2011. Online: <http://www.gordon-moyes.com/wp-content/uploads/FreshLookat-Baptism.pdf>

47 *Cannons of Hippolytus* 21.

48 E.g., *Cannons of Hippolytus* 41.

49 Bernard Drachman and Kaufmann Kohier, "Ablution," *Jewish Encyclopedia* 1:68-71. See also Eusebius, *Church History* 10:4:40.

50 Charles B. Chavel, *Maimonides the Commandments Volume One: Positive* (New York, NY: Soncino Press, 1967), 8-9.

51 b.*Ta'anit* 2a.

52 *Didache* 8:3. Later Christian writers would interpret this as the "third," "sixth," and "ninth" hours (Tertullian, *On Prayer* 25; Clement of Alexandria, *Stromata* 7:7). These were based on Acts 2:15; 3:1; 10:3-9; 10:30; 16:25; 27:35. Still another tradition developed of praying seven times a day based on Psalm 119:164: "Seven times a day I praise you." This later practice can still be found in some liturgical churches today.

53 *Apostolic Constitutions* 7:34-38.

54 Christian liturgical tradition keeps "Canonical Hours" at first hour (sunrise; 6:00 AM), third hour (9:00 AM), sixth hour (12:00 PM), ninth hour (3:00 PM), twelfth hour (sunset; 6:00 PM), compline (bedtime), and in some monastic traditions, midnight. Each of these corresponds to a major or minor time of prayer in Jewish practice.

55 The sages also drew a conclusion to bless before the meal based upon blessing after the meal through the argument of *kal vachomer* [inference from a minor to a major], "If he says a blessing when he is full, how much more so ought he to do so when he is hungry?" (b.*Berachot* 35a)

56 1 Corinthians 10:25-26.

57 See b.*Pesachim* 107a; b.*Sotah* 38b.

58 *Didache* 9-10.

59 See Huub van der Sandt and David Flusser, *The Didache: Its Jewish Sources and its Place in Early Judaism and Christianity* (Minneapolis, MN: Fortress Press, 2002), 310-325. Draper sees the "poetic expansion" of these prayers as similar to what later became known as *piyyutim* in Jewish circles. See Draper in his chapter in *Jewish Christianity Reconsidered*, 272.

60 Rambam, *Mishneh Torah, Milah* 3:7.

61 Genesis 2:1-3.

62 Translation from Rabbi Yisrael Isser Zvi Herczeg, *The Torah: With Rashi's Commentary Translated, Annotated, and Elucidated* (5 vols.; Brooklyn, NY: Mesorah Publications, 1994), 2:442.

63 E.g., Acts 13:16, 13:44, 14:1.

64 Berndt Schaller, "Sabbath," *The Encyclopedia of Christianity* 4:788-791.

65 For further reading see Rabbi Solomon Schonfeld, *The Universal Bible* (London, England: Sidgwick and Jackson, 1955) and Ron Mosely, *Kingdom Relationships* (Clarksville, MD: Lederer Books, 2000).

www.torahclub.org